

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ
ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

С. НААМАТОВ АТЫНДАГЫ НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИ

ПЕДАГОГИКА, ТАРЫХ ЖАНА ОКУТУУНУН ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ
КАФЕДРАСЫ

МАКУЛДАШЫЛДЫ

Окуу бөлүмүнүн башчысы

 Ж.Ж.Усубалиева

" 5 " 09 2025 г.

БЕКТЕМИН

Академиялык иштер боюнча
проректору

 К.О.Омурова

" 09 " 2025 г.

ЖУМУШЧУ ПРОГРАММА

**«ЖАҢЫ МЕЗГИЛДИН ТАРЫХЫ (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)»
ДИСЦИПЛИНАСЫ БОЮНЧА**

Даярдоонун багыты: 550400 «Социалдык экономикалык билим берүү»

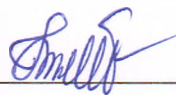
Даярдоонун профили: *Тарых*

Бүтүрүүчүнүн квалификациясы (даражасы): *Бакалавр*

Окутуу формасы: *Күндүзгү, аралыктан (дистанттык)*

Нарын -2025

Жумушчу программаны түзгөн
т.и.к., профессордун м.а.

Эсеналиева Г.О

**“Педагогика, тарых жана окутуунун технологиялары
кафедрасынын»** « 3 » 09 2025 жылдын № 2 протоколу
менен жактырылды.

Кафедра башчысы п.и.к, доцент Э.О. Бектурова

НББПнын жетекчиси, п.и.к., доцент Э.О. Бектурова

Педагогика факультетинин « 4 » 09 2025 жылдын
№ 2 протоколу менен жактырылды.

Декан,
т.и.к, профессордун м.а.

Г.О. Эсеналиева

1. АННОТАЦИЯ

«Жаңы мезгилдин тарыхы» дисциплинасы социалдык-экономикалык билим берүү багытынын тарых профилинин окуу планында негизги бөлүгүндө (код: Б.3.2.1.6.) орун алган. Аны окутууга бөлүнгөн сааттардын жалпы саны – 240, аудиториялык сааттар – 124, анын ичинде дарс – 62, семинардык сабак – 62 саатты түзөт. Ал эми 116 саат студенттин өз алдынча ишине ажыратылган. Баары биригип 8 кредитти түзөт. Курс 6-7-семестрде окутулат. Дисциплинанын кредиттердеги (экзамендик бирдиктердеги) өлчөмү, аудиториялык жана өз алдынча иштөөгө бөлүнгөн сааттарын көрсөтүү менен 1-жадыбалда келтирилген.

1-жадыбал. Дисциплинанын жалпы эмгек сыйымдуулугу

Түрмөгү жана коду	Семестри	Эмгек сыйымдуулугу (кредити)	Бардыгы (сааттарда)	Аудиториялык иштин көлөмү (саат)			СӨИ	Аттестациялоо формасы
				баардыгы	Дарс	Прак. сабак		
Б.3.2.1.6	6-7	8	240	120	60	60	120	Зачет, экзамен

Кыскача мазмуну: Жогорку кесиптик билим билим берүү тармагында бакалавр академиялык даражасына ээ болууда, педагогикалык багытта 550400 Социалдык-экономикалык билим берүү адистигине даярдоодо “Жаңы мезгилдин тарыхы (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)” предметинин орду орчундуу болуп саналат.

Жумушчу программа Жогорку кесиптик билим билим берүү тармагында бакалавр академиялык даражасына ээ болууда, педагогикалык багытта 550400 Социалдык-экономикалык билим берүү адистигине даярдоодогу стандарттын негизинде иштелип чыкты.

“Жаңы тарых” предмети Европа, Америка жана Азия өлкөлөрүнүн тарыхын, Англиядагы XVII кылымдагы буржуазиялык революциялардан баштап, Биринчи дүйнөлүк согуштун (1914-1918-жж.) аягына чейинки мезилди камтыган предметтик окутуу курсу болуп саналат.

Европа, Америка жана Азия өлкөлөрүнүн “Жаңы тарых” курсунун предметтик орду, тарыхчы-адис коомдук-экономикалык формациялардын алмашуусунун жалпы мыйзам ченемдүүлүктөрүн жана анын элементтеринин бөлүктөрүнүн иштелишин окуп аны өздөштүрүүлөрүнүн зарылчылыгы аркылуу аныкталат. Жыйынтыктаганда, адис ар кайсы өлкөлөрдүн тарыхы жөнүндө конкреттүү билимге ээ болуу менен коомдук өнүгүүнүн мыйзамдары боюнча билимдерин да бекемдейт.

Курска мүнөздөмө

“Жаңы тарых” предмети капталисттик социалдык-экономикалык формациянын түзүлүшүн, өнүгүүсүн, жеңиштерин жана үстөмдүгүн жапты дүйнөлүк масштабда окутуп үйрөтөт. “Жаңы тарыхтын” хронологиясы 1642-ж. Англиядагы буржуазиялык революциянын жеңилинен башталып, биринчи дүйнөлүк согуштун (1918-ж.) аягына чейин созулат. “Жаңы тарых предмети мазмуну боюнча эки мезгилге бөлүнөт.

Биринчи мезгил – бул феодалдык коомдун түпкүлүгүнөн эле өнүп чыккан, буржуазия жана пролетариат негизги тап катары түзүлө баштаган каптализмдин өнүгүүсү; капитализмдин өнүгүшүнүн негизинде буржуазиялык улуттардын калыптанышы; өнүккөн өлкөлөрдө саясий бийликти буржуазиянын басып алышы жана бүт дүйнө жүзүндө капталисттик чарбанын кеңири жайылышы.

Бул мезгил XVII кылымдын ортосунан (Англиядагы буржуазиялык революциядан) 1871-жылы Францияда Үчүнчү республика жашап турган мезгилде Париж коммунасынын жеңип чыкканга чейинки убакытта капиталисттик өлкөлөрдүн пайда болуусу жана өнүгүүсүн камтыйт.

Экинчи мезгил – биринчи пролетардык революциянын тарыйбасы – Париж Коммунасынан, Биринчи дүйнөлүк согуштун аягына чейинки окуяларды камтыйт. Бул мезгилге мүнөздүү болуп бүткүл дүйнөлүк капиталисттик базаларды түзүлүшү, ар түрдүү дүйнөлүк көз караштагы агымадардын жаралышы жана таралышы, эл аралык жумушчу кыймылы, улут аралык коомчулуктар, күчтүү жана терең буржуазиялык-демократиялык революциялардын пайда болушу жана өнүгүүсү, ири капиталисттик державалардын ортосунда дүйнөнү бөлүштүрүү күрөшүнүн андан ары тереңдеши жана башкалар.

Бул мезгилде эл аралык жумушчу кыймылынын өнүгүүсү, коомдук уюмдардын жана социалдык топтордун кызыкчылыктарын коргогон бирикмелердин, партиялардын уюшулушу, буржуазиялык демократиялык революциялар, өндүрүш ишканаларында (заводдордо, фабрикаларда, мануфактураларда, трестерде, катртелдерде) капиталисттик монополиянын, рыноктун (базардын) өнүгүү процесси, пролетариат менен буржуазиянын ортосунда антогонизмдин күчөшү, өнүккөн алдыңкы державалардын дүйнөнү бөлүштүрүү боюнча колониялык ээликтердин күчөшү, дүйнөлүк биринчи согуш жана капитализмдин жалпы кризисин кучагына алат.

“Жаңы мезгилдин тарыхы (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)” лекциялык жана семинардык сабак түрүндө өткөрүлөт. Лекция да студенттер жаңы мезгилдеги Батыш өлкөлөрүндөгү буржуазиялык революциялар, алардын жыйынтыктары, капиталисттик коомдун өнүгүшү, улуттук мамлекеттердин пайда болушу, колониалдык системанын күчөшү, Азия өлкөлөрүндөгү улуттук боштондук кыймылдар жана жаңы мезгилдеги маданияттагы өзгөрүштөр боюнча түшүнүк алышат.

Семинардык сабакта студенттер “Жаңы мезгилдин тарыхы (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)” боюнча оор жана проблемалуу темаларды талкуулашат жана ал боюнча кошумча маалыматтарды издеп өз көз караштарын ойлорун билдиришет.

Студенттердин өз алдынча иштеринде темалар боюнча, окумуштуулардын эмгектери боюнча докладдарды рефераттарды, курстук иштерди аткарышат.

2. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАНЫН МАКСАТТАРЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Предметтин максаты

“Жаңы мезгилдин тарыхы (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)” курсу боюнча предметтик окутуунун милдети “Жалпы тарых” программасынын негизинен келип чыгат; окуу процесинин системасында тарыхчыларды даярдоодо төмөнкүлөргө көңүл бурулат:

- Келечектеги адистердин Европа, Америка жана Азия өлкөлөрүнүн тарыхын, Аглиядагы буржуазиялык революциядан (1640-1642-жж.) баштап, Биринчи дүйнөлүк согуштун аягына чейинки аралыктагы мезгили боюнча толук билимдерди өздөштүрүүсү;
- Коомдук-экономикалык формациялардын алмашуусунун жалпы закон ченемдүүлүктөрүнүн конкреттүү тарыхый жаралышын, ошол мезгилдеги капитализмдин өнүгүүсү коомдук өнүгүүнүн формасы катары анын ролун жана прогрессивдүүлүгүн студенттердин өздөштүрүүсү.

Предметтин милдеттери:

“Европа, Америка жана Азия өлкөлөрүнүн “Жаңы тарых” курсун өздөштүргөн “Тарых” адистигиндеги студент төмөндөгүлөрдү билүүгө милдеттүү:

- Диалектикалык материализмдин негиздөөчүлөрүнүн чыгармаларын, ушул курстун көйгөйлөрүнө тиешелүү башка материалдарды, документтерди жана “жаңы тарых” программасына милдеттүү түрдө киргизилген адабияттарды;
- Студент коомдун цивилизациялык өзгөчөлүктөрү боюнча билимин көрсөтүү, коомдун структурасы жөнүндө элестете алуу, капитализмдин мезгилинде “Жаңы тарыхтагы” окуялар адамдардын жашоо ишмердигиндеги негизги багыттоочу сфераларын өздөштүрүп, Европа, Америка жана Азия өлкөлөрүндөгү капиталисттик коомдун өнүгүүсүнүн булагы болгон карама-каршылыктардын кайдан келип чыгуусун билүү.
- Ар кандай темада реферат жана доклад жазуулары, туура пландап жана анализдеп илимий иштерди жүргүзүү, отчет түзүү, илимий жана техникалык документтерди жүргүзүү, библиотекалык архивтик фонддор менен иштөө, информацияларды чогултуу жана пайдалана билүүлөрү, тарыхый булактарды текшерүү жана өздөрүнүн илимий ойлорун чагылдыра билүүсү.

3. НББПНЫН ТҮЗҮМҮНДӨГҮ ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН ОРДУ

«Жаңы мезгилдин тарыхы» дисциплинасы социалдык-экономикалык билим берүү багытынын тарых профилинин окуу планында негизги бөлүгүндө (коду: Б.3.2.1.6.) орун алган.

“Жаңы мезгилдин тарыхы (Батыш жана Чыгыш өлкөлөрү)” тарых илиминин тармагы катары калыптанып, башка илимдер менен да тыгыз байланышта өнүгүп келе жатат. Алсак, студенттердин дүйнөнү таанып-билүүдөгү ой жүгүртүүлөрүн, тарыхый баалуулуктарга болгон көз-караштарын билүү боюнча философия илимине, студенттердин ички дүйнөсүн, психологиялык өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, руханий байлыгын аңдап байкоо жүргүзүүдө психология илимине, маалыматтык көз карашын өстүрүүдө информатика илимине, тилдик байланыш боюнча чет тилдерине таянат.

Жогорку дисциплиналарды өткөн соң студенттерде калыптандырылууга тийиштүү компетенциялар 2-жадыбалда көрсөтүлдү

2-жадыбал. Дисциплинаны окуп-үйрөнүүгө чейин студенттерде калыптандырылган компетенциялар

Код		Кредит	Семестр	Компетенциялар
Б.3.2.1.1.	Алгачкы коомдун тарыхы	4	2	ЖИК-1; КК-10; КК-11;

Б.3.2.1.2.	Байыркы дүйнөнүн тарыхы	6	2-3	ЖИК-1; СИЖМК-2; КК-6; КК-11.
Б.3.2.1.4.	Кыргызстандын тарыхы (байыркы жана орто кылымдар мезгили)	6	3-4	ЖИК-1; СИМК-2; КК-5; КК-10; КК-13; КК-15;
Б.3.2.1.3.	Орто кылымдар мезгили	8	3-4	ЖИК-1; СИМК-5; КК-5; КК-8; КК-11; КК-17;
Б.3.2.1.11.	Археология	4	4	ЖИК-1; КК-6; КК-13; КК-14;

4. ДИСЦИПЛИНАНЫ ОКУТУУНУН БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ӨЗДӨШТҮРҮҮНҮН НАТЫЙЖАЛАРЫ МЕНЕН КАТНАШТЫРЫЛГАН МЕРЧЕМДЕЛГЕН НАТЫЙЖАЛАРЫ

550400 социалдык-экономикалык билим берүү багытынын тарых профили боюнча даярдалган бакалавр НББПнын максат-милдеттерине жана ЖКББ МББСда көрсөтүлгөн кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттерине ылайык, жалпы илимий (ЖИК), инструменталдык (ИК), социалдык-инсандык жана жалпы маданий (СИЖМК), жалпы кесиптик (ЖКК) жана (КК) кесиптик компетенцияларга ээ болууга тийиш. “Байыркы Грециянын жана Римдин тарыхы” окуу дисциплинасын өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялардын тизмеси 3-жадыбалда көрсөтүлгөн.

4.ДИСЦИПЛИНАНЫ ӨЗДӨШТҮРҮҮНҮН НАТЫЙЖАСЫНДА АЛЫНУУЧУ ОКУТУУНУН НАТЫЙЖАЛАРЫ ЖАНА КАЛЫПТАНДЫРУУЧУ КОМПЕТЕНЦИЯЛАР:

4.1. Калыптандырылуучу компетенциялар жана күтүлүүчү натыйжалар 3-жадыбал

IV. НЕГИЗГИ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫНЫН ПРЕДМЕТТИК КОМПЕТЕНЦИЯСЫ

Компетенциянын коду		НББП өздөштүрүү жыйынтыгы Компетенциянын мазмуну	Курсту окутуунун жыйынтыгы боюнча күтүлүүчү
Жалпы кесиптик компетенция	ЖКК-1	бизди курчап турган дүйнө жөнүндөгү илимий билимдердин жалпы системасы менен таанышат, коомдук, маданий баалуулуктарга багыт алууга жөндөмдүү;	Билет: дүйнө жөнүндөгү илимий билимдердин жалпы системасын түшүнөт Колдоно билет: коомдук маданий баалуулуктарды сактоого багыт алат
	ЖИК-3	заманбап жана маалыматтык технологияларды пайдалануу менен көбүрөөк өз алдынча иштөө аркылуу жаңы билимдеге ээ болууга	Билет: жаңы билимдерге ээ болуу үчүн жаңы маалыматтык технологиялардын ордун жана баалоого жөндөмдүү. Колдоно билет: жаңы билимдерге ээ болуу үчүн заманбап технологиялар менен иштөөнү билет
	ЖИК-5	кесиптик чөйрөдөгү, техника жана технологиялардагы, илимдеги жаңы көрүнүштөрдүн социалдык-экономикалык жана маданий кесепеттерин талдоого жана баалоого жөндөмдүү;	
Инструмент алдык компет-я	ИК-1	максаттарды коё билүүгө жана ага жетүүнүн жолдорун тандоого, маалыматтарды кабыл алууга, талдоого жана жыйынтыктоого жөндөмдүү;	Билет: максаттарга жетүүнүн жолдорун өздөштүрөт. Колдоно билет: максатты коё билет, маалыматтарды кабыл алып аны жыйынтыктай алат.

	СИЖ МК-1	коомдогу калыптанып калган моралдык жана укуктук ченемдердин негизинде социалдык өз ара байланышууга жөндөмдүү, адамдарга сый-урмат менен мамиле кылууга, маданий ар түрдүүлүктөрдү толеранттуулук менен кабыл алууга, атаандаштык мамилелерди колдоого	Билет: коомдо калыптанып калган моралдык жана укуктук ченемдерди түшүнөт. Колдоно билет: адамдарга сый-урмат менен мамиле кылат, ар кандай чыр чатактарга толерантуу мамиле жасайт.
Кесиптик компетенциялар	КК-4	тарыхый жараяндагы жана коомдун саясий турмушундагы адамдын ордун, тарыхый процесстин мыйзам ченемдүүлүгүн жана кыймылдаткыч күчтөрүн түшүнүүгө жөндөмдүү;	Билет: коомдун турмушундагы адамдын ордун, тарыхый процесстин мыйзам ченемдүүлүктөрүн түшүнөт. Тарыхый фактылардын себеп жана натыйжаларын, Кыргызстандын тарыхы дүйнөлүк тарыхытын бир бөлүгү экенин билет. Дүйнөлүк саясат жана эл аралык мамилелер боюнча билимдерге ээ болот. Колдоно билет: Тарыхый фактыларды талдоо менен окуялардын себеп жана натыйжаларын талдай билет. Кыргызстандын тарыхый өнүгүүсүн өзгөчөлүктөрүн дүйнөлүк тарых менен байланыштыра алат. Мамлекеттин тышкы саясатынын маңызын аныктайт.
	КК-5	тарыхый фактыларды талдоого, себеп–натыйжалык байланыштарды көрсөтүүгө жөндөмдүү;	
	КК-7	азыркы этаптагы коомдук турмуштун жараяндарын жана көрүнүштөрүн мейкиндик, убакыт алкактарын, жергиликтүү, улуттук, ааламдаштыруу деңгээлдеринде тарыхка кайрылуу менен (ретроспективада) талдоого	
	КК-11	дүйнөлүк саясат жана эл аралык мамилелер боюнча билимдерге ээ болуу жана мамлекеттин тышкы саясатынын маңызын түшүнүүгө жөндөмдүү;	

5. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН МАЗМУНУ ЖАНА ТҮЗҮМҮ

5.1. Окуу дисциплинасынын көлөмү жана окуу ишинин түрлөрү

3-жадыбал

Окуу ишинин түрү	Сааттардын көлөмү
Максималдуу окуу жүгү (бардыгы)	240
Милдеттүү аудиториялык окуу жүгү (бардыгы)	124
Анын ичинде:	
Дарстар	62
Практикалык сабактар	62
Студенттин өз алдынча иши (бардыгы)	116
Анын ичинде:	
практикалык сабактарга тапшырмаларды даярдоо	60
жүзачарларды (презентацияларды), рефераттарды, баяндамаларды, билдирүүлөрдү даярдоо	40
модулдук текшерүүлөргө, зачетко даярдануу	16
Жыйынтыктоочу аттестация: зачет, экзамен	

5.2. ЛЕКЦИЯЛЫК САБАКТАРДЫН КАЛЕНДАРЛЫК-ТЕМАТИКАЛЫК ПЛАНЫ

V-семестр БИРИНЧИ БӨЛҮМ

Тематикалык план

№	Тема	Лекция	Семинардык сабак	СӨИ	
7-семестр					
1	Жаңы мезгилдин башталышы. Каптивизмдин түзүлүшү XVII к. Англиядагы буржуазиялык революция	2	4	4	
2	АКШ. Биринчи америкалык революция	2	2	4	
3	Улуу Француз революциясы. Наполеон Бонапарттын империясынын жаралышы жана кулашы	2	2	4	
4	Япония XVII-XIX к. ортосунда	2	2	2	
5	Цин империясы. Кытайдын саясий жана социалдык-экономикалык өнүгүшү (XVII-XVIII кк.). Дыйкандар согушу жана Тайпиндердин мамлекетинин түзүлүшү.	2	2	4	
6	Жаңы доордогу Корея	2	2	2	
7	XV-XIX к. Индокытай малекеттери	2	2	2	
8	Индонезия жаңы доордо	2	2	2	
9	Монголия манчжур бийлигин астында (XVII-XIX кк.)	2	2	2	
10	Каджарлардын бийлигинин орношу жана Иранга европалык мамлекеттердин экспанциясы	2	2	2	
11	XVII к. экинчи жарымы XVIII к. биринчи жарымындагы Индия. XVIII к. экинчи жарымында Индияны британдыктардын басып алуусунун башталышы	2	2	2	
12	Осмон империясы XVII-XIX кылымдарда	2	2	2	
13	АКШ: XIX к. экинчи жарымындагы социалдык-экономикалык өнүгүшү жана Жарандык согуш (1861-1865-жж.). Латын Америкасында көз каранды эмес мамлекеттердин пайда болушу	2	2	2	
14	Германиянын биригиши	2	2	4	
15	Италиянын биригиши	2	2	4	
	Жыйынтыгы	30	30	60	

IX.2. Курстун тематикалык мазмуну

№	Темаларды аталышы	Мазмуну
1-модуль		
1	Тема №1. Жаңы мезгилдин башталышы. Капитализмдин түзүлүшү. XVII к. Англиядагы буржуазиялык революция.	“Жаңы тарых” терминине аныктама. “Жаңы тарыхтын” биринчи мезгили. Биринчи мезгилдин хронологиялык жана мазмундук алкагы. Феодалдык түзүлүштүн өнүмүнөн келип чыккан капиталисттик мамилелердин пайда болушу жана өнүгүшү. Англиядагы революциянын социалдык-экономикалык өбөлгөлөрү. Англиядагы абсолютизмдин кризиси. Революциялык кырдаалдын бышып жетилиши. Биринчи жарандык согуш (1842-1846-жж.). Революциянын буржуазиялык демократиялык баскычы (1646-1649-жж.). Экинчи Жарандык согуш (1647-1649-жж.). Англиядагы Индепендеттик республика (1649-1653-жж.).

2	Тема №2. Англия 1660-1788-жж.	Англияда Стюарттар династиясын реставрациялоо. 1688-ж. Мамлекеттик төңкөрүш. “Даңктуу революция”. Чектелген (конституциялык) монархиялык режим. Аннанын бийлиги жана Ганговерлер династиясынын бийликке келиши. Бириккен королдук Улуу Британия мамлекетинин жаралышы (1707-ж.). XVIII к. Англия. Парламенттеги негизги партиялык топтор (тори жана виги). Улуу Британиянын тышкы саясаты. Өнөр жай жана агрардык төңкөрүштүн өбөлгөлөрү. Луддизм кыймылы.
3	Тема №3. АКШ. Биринчи америкалык революция.	Түндүк Америкадагы Англиялык колониялар (XVII-XVIII кк). Түндүк Америкадагы Англия менен Франциянын ортосундагы жети жылдык колониялык согуш. Колонистердин Түндүк жана Түштүк Америкада жүргүзөн жер саясаты. Түндүк Америкада көз карандысыздык үчүн согуштун башталышы. Таушендин мыйзамы. “Бостондук чай ичүү”. 1774-ж. Филадельфиядагы биринчи континенталдык конгресс. “Квебек актысы”. Т.Джефферсон, С.Адамс, П.Генринин ишмердүүлүктөрү. Экинчи континенталдык конгресс. “Көз каранды эмес декларациясы” жана АКШнын түзүлүшү. АКШнын биринчи конституциясы “конфедерациянын статьялары” (1777-ж.). АКШнын иштелип чыккан жаңы конституциясынын кабыл алынышы (1787-ж.). Биринчи Америкалык революциянын жыйынтыктары. статьялары” (1777-ж.). АКШнын иштелип чыккан жаңы конституциясынын кабыл алынышы (1787-ж.). Биринчи Америкалык революциянын жыйынтыктары.
4	Тема №4. Улуу Француз революциясы.	Франциядагы абсалютизм кризиси. Революциянын себеби жана башталышы. Генералдык штаттардын Версалдагы отуруму (1789-1792-жж.). Бастилиянын кулашы (14-июль 1789-ж.). “Адамдын жана жарандардын укуктарынын декларациясы” документинин кабыл алынышы. Саясий клубдар (якобинчилер, кордельерлер). Революциянын экинчи этабы (1792-1793-жж.). Жирондистердин утулушу. Революциянын үчүнчү этабы (1793-1794-жж.). Робеспьердик террор. 9-термидордогу (27-июль 1794-ж.) контрреволюциялык төңкөрүш. Төртүнчү мезгил (1794-1799-жж.). 18-брюмердеги (9-ноябрь 1799-ж.) мамлекеттик төңкөрүш. Улуу Француз революциясынын мүнөзү жана тарыхый мааниси.
5	Тема №5. Наполеон Бонапарттын империясынын жаралышы жана кулашы	Францияда консулдук бийлик үстөмдүк кылып турган мезгилде мамлекеттик бийликтин борборлошу. Бийликтин жаңы ресурстары. Референдум. Ж.Фуше жана полиция. Административдик жана финансылык реформалар. Рим менен биргелешкен конкордат (келишими) жана француз коомунун диний тынчуу мезгили. Роялистердин кайтып келүүсү. 1804-ж. Жарандык кодекс. Империянын жарыяланышы (1804-ж. Бонапратизм.). Ринчи империя мезгилиндеги Франциянын экономикалык өнүгүүсү. Индия үчүн күрөш. Конституция боюнча “француздук колониялардагы режим”. Нотаблдер. “Жаңы дворяндар”. “Ардактуу легион” ордени негиздөө. Наполеондун тышкы саясатынын баскычтары. Континенталдык блокаданын геосаясий аспектилери. Ыйык Рим империясынын жоюудушу. Тилзит тынчтык келишими. Россияга жортуул империянын кулоо мезгилинин башталышы. Бурбондордун реставрациясы. “Жүз күн” жана Наполеондун экинчи жолу тактан баш тартышы.

6	Тема №6. Агартуучулук мезгили-индустриалдык коомдун калыптануу баскычы.	Мануфактуралык капитализм мезгилинде модернизация процессинин өнүгүшү. XVIII к. илимий ачылыштар жана техникалык ойлоп табуулар. Агрардык революциянын аякташы. Агрардык секторду “америкалык” жана пруссиялык” моделдер менен модернизациялоо. XVIII к. европалык колонизациянын максаты, негизги формалары жана максаттары. Буржуазия жана пролетариат таптарынын калыптаныш процесстери. Урабанизация. Маргиналдаштыруу проблемалары.
7	Тема №7. Европа 1815-1847-жж.	<p>Франция. Экинчи реставрация. Революциянын бышып жетилиши. Июль монархиясы. Лиондогу көтөрүлүш. Июль монархиясынын кризиси.</p> <p>Англия. Өнөр жай революциясынын аякташы жана анын социалдык кесепеттери. 1832-ж. реформа. Чартисттик кыймыл. Чартисттердин улуттук ассоциясы (1840-ж.). XIX к. 40-жылдарында Англияда өткөрүлгөн реформалар.</p> <p>Германиялык мамлекеттер. Герман союзу. Июль революциясы. “Жаш Германия” коому. Жаш гегелчилер («Младогегелянцы»). А.Фйербахтын ишмердүүлүгү. 1844-ж. Силезиялык токуучулардын көтөрүлүшү.</p> <p>Австрия империясы. Реакциянын үстөмдүгү. Өнөр жай төңкөрүшүнүн башталышы. Реформа үчүн кыймылдар. И.Сечендин ишмердүүлүгү.</p>
		<p>Италия. Феодалдык реакция жана австриялык үстөмдүк. Жашыруун карбонарийлердин венттери. Неаполь жана Пьемонттогу революциялар. Борбордук Италиядагы 1831-ж. революция.</p> <p>Испания. 1820-1823-жж. революциялар.”Кара он жылдыктар”.</p> <p>Португалия. 1820-1823-жж. буржуазиялык революциялар. Мигелистик согуштар.</p>
8	Тема №8. Япония XVII-XIX к. ортосунда.	XVII-XIX к. Япониянын социалдык-экономикалык абалы. Токугава династиясы башкарган мамлекеттин мүнөзү. Феодалдык чарабанын кризисинин тереңдеши. Мейдзи буржуазиялык революциясынын аягына чыкпай калышы. Токугава сегунаттыгынын мезгилиндеги Япониядагы маданият.
9	Тема №9. Цин империясы. Кытайдын саясий жана социалдык-экономикалык өнүгүшү (XVII-XVIII кк.). экономикалык өнүгүшү (XVII-XVIII кк.).	Кытайлардын маньчжурларды басып алышы жана Цин империясынын жаралышы. Маньчжур бийлигинин ички саясаты. Мамлекеттик түзүлүш, официалдык идеология. Орус-кытай мамилелери. Циндердин тышкы саясаты. Кытайдын обочолонуусу.
10	Тема №10. Дыйкандар согушу жана Тайпиндердин мамлекетинин түзүлүшү.	Капиталисттик мамлекеттердин Кытай менен болгон соодасынын колониялык мүнөзү. Өлкөнүн түштүгүдөгү көтөрүлүш. Хун Сюцюандын окуусу. Тайпин-тянго мамлекетинин жаралышы. Тайпиндердин идеологиясы. Кытайга каршы Англия менен Франциянын экинчи согушу. Тяньцзин жана Пекин келишимдери. Тайпин мамлекетинин кулашы.

11	Тема №11. Жаңы доордогу Корея	Корея XVII к. биринчи жарымында. Манчжур баскынчылыгы жана анын жыйынтыгы. Кореянын XVII-XIX кк. өнүгүүсү. Корей коомчулугунун коомдук түзүлүшү. Феодалдык топтордун күрөшү жана борбордук бийликтин начарлашы. XVII-XVIII к. экинчи жарымындагы реформа жасоо аракеттери. XIX к. биринчи жарымындагы коомдук-экономикалык кризистин курчушу. Хон Гйон Нэнин козголоңу. Тэвонгдун реформалары. Европалык державалар АКШ жана Япония мамлекеттери тарабынан басымдын күчөшү. 1870-1880-жж. теңсиздик келишимдер. 1882-ж. жылдагы Сеул көтөрүлүшү. 1885-ж. Тяньцзин келишими. Тонхактардын көтөрүлүшү. Япониянын колониалдык башкаруусунун орношу.
12	Тема №12. XV-XIX к. Индокытай малекеттери	XVI к. биринчи жарымындагы Дайвьет. Вьетнамдагы саясий жик. XVI-XIX кк. экинчи жарымындагы коомдук-экономикалык өнүгүүнүн өзгөчөлүгү. Вьетнам жана тышкы дүйнө. Тэйшондордун көтөрүлүшү. Нгуендин реформасы. XIX к. биринчи жарымындагы Вьетнам мамлекети. Индокытайга француздардын басып кириши. Түндүк жана Борбордук Вьетнамдын колонияга айланышы. Камбоджа XVI-XVII кк. биринчи жарымында. XVII к. экинчи жарымы - XIX к. ортосундагы өлкөнүн саясий жана коомдук-экономикалык өнүгүүсү. Камбоджанын француздардын протекторатына айланышы. Лаос мамлекети XVII-XIX кк. Лаостун кошуна мамлекеттер менен мамилеринин өзгөчөлүгү. Лаостун
12	Тема №12. XV-XIX к. Индокытай малекеттери	XVI к. биринчи жарымындагы Дайвьет. Вьетнамдагы саясий жик. XVI-XIX кк. экинчи жарымындагы коомдук-экономикалык өнүгүүнүн өзгөчөлүгү. Вьетнам жана тышкы дүйнө. Тэйшондордун көтөрүлүшү. Нгуендин реформасы. XIX к. биринчи жарымындагы Вьетнам мамлекети. Индокытайга француздардын басып кириши. Түндүк жана Борбордук Вьетнамдын колонияга айланышы. Камбоджа XVI-XVII кк. биринчи жарымында. XVII к. экинчи жарымы - XIX к. ортосундагы өлкөнүн саясий жана коомдук-экономикалык өнүгүүсү. Камбоджанын француздардын протекторатына айланышы. Лаос мамлекети XVII-XIX кк. Лаостун кошуна мамлекеттер менен мамилеринин өзгөчөлүгү. Лаостун Француздук Индокытайга кошулушу.
2-модуль		
13	Тема №13. Индонезия жаңы доордо	Жаңы доордогу Индонезиянын калкынын этникалык жана конфессионалдык түзүлүшү. XVI-XVII кк. биринчи жарымындагы Индонезиялык мамлекеттер. Голландиялык жана англиялык Ост-Инд компанияларынын үстөмдүк үчүн күрөштөрү. Жергиликтүү элдердин колонизаторлорго карата каршылыктар. XVIII к. аягындагы голландиялык Ост-Индия. Индонезия англиялык башкаруунун мезгилинде. Губернатор Рафальстын реформалары. Нидерланддардын индонезиялык аймактарды көзөмөлдөөгө алышы. Дипенегоронун көтөрүлүшү. XIX к. аягы - XX к. башындагы Индонезиянын коомдук-экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү Индонезиянын коомдук-экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү

14	Тема №14. Монголия манчжур бийлигин астында (XVII-XIX кк.).	XVII-XIX кк. Монгол хандыгынын ички жана тышкы абалы. Ламаизмдин таралышы. Маньчжур баскынчыларына каршы монгол элинин күрөшү. Монголиянын Россия менен байланышы. Монгол коомунун социалдык структурасы.
15	Тема №15. Каджарлардын бийлигинин орношу жана Иранга еворпалык мамлекеттердин экспанциясы.	XIX к. Ирандын социалдык-экономикалык өнүгүшү. Каджарлар династиясынын орношу. Биринчи орус-иран согушу. Гүлстан келишими. Ирандагы Англиянын позициясынын бекемдеши. Иран Түркия согушу. Россия менен Түркиянын экинчи согушу. 1841-ж. Англия менен Ирандын келишими.
16	Тема №16. XVII к. экинчи жарымы XVIII к. биринчи жарымындагы Индия.	Улуу Могол империясынын режиминин кризиси. Моголистан бийлигине каршы кыймылдар жана анын кыймылдаткыч күчтөрү. Баязит Ансаринин жетекчилиги астындагы афган урууларынын көтөрүлүшү. Роушаниттер. Маратхалардын боштондук кыймылы. Шиваджинин ишмердүүлүгү. 1665-ж. түзүлгөн Пурандхар келишими. Пенжабдагы сикхилердин кыймылы. Түндүк Индияны Англиялыктардын басып алышы. Ост-Инд компаниясынын ишмердүүлүгү.
17	Тема №17 . XVIII к. экинчи жарымында Индияны	Алгачкы капиталды топтоо методу менен Индияны эксплуатациялоо. Англиянын Индиядагы башкаруу системасы. Колониялык типтеги Бомбей, Калькутта, Мадрас шаарларынын пайда болушу. Индиянын борборунда жана шаарда билим берүү
	британдыктардын басып алуусунун башталышы.	системасынын жана искусствонун өнүгүшү. Салттуу Индиянын Британдык Индияга трансформацияланышы. Индияны англиялыктардын басып алуусунун аякташы.
18	Тема №18. Осмон империясы XVII-XIX кылымдарда	XVII к. ортосундагы Осмон империясы: социалдык-экономикалык жана саясий абалы. Түркия менен Австриянын согушу. Карловицкидеги тынчтык келишими. 1700-жылдагы Константинополь келишими. XVIII к. биринчи жарымындагы Осмон империясынын эл аралык абалы жана “Чыгыш маселесинин” жаралышы. Селим III реформалары. 1806-1812-жж. Орус-Түрк согушу. Бухарест тынчтык келишими. Махмуд I нин реформалары. Янычарларды жоюу. Танзиматтын маңызы. 1853-1856-жж. Крым согушу. Париж трактаты.
19	Тема №19. Борбордук Азия XV – XVIII кк. Мамлекеттик-саясий өнүгүүсү	Хива хандыгы (1511-ж.). Илбарс жана Билбарс-негиздөөчүлөр. Бухара хандыгынын пайда болушу. Шейбаниддердин бийлигинин кулашы Бийликке өзбектердин кунграт уруусунан Мухаммад Аминдин (1763-1876-жж.) бийликке келиши. Казак хандыгы XVI-XVII кк. Орто Азиянын Россияга кошулушу.
20	Тема №20. 1848-1849-жж. Европадагы революциялар.	1848-ж. биринчи жарымында Францияда таптык карама-каршылыктын курчушу. “Картошка оорусу”. 1848-ж. февраль революциясы. Монархиянын кулашы. Экинчи республиканын жарыяланышы. Люксембург комиссиясы жана Улуттук мастерскойлор. Буржуазиялык республикачылардын диктатурасы. Конституциянын кабыл алынышы. Контрреволюциялык төңкөрүш жана Франция монархиясындагы көтөрүлүш. Герман мамлекеттери. Германиядагы революциялык кырдаалдын пайда болушу. Пруссиядагы революция. Франкфурт чогулушу. Мальмадагы макулдашуулар жана сентябрь кризиси. Пруссиялык жана империялык конституция.

		<p>Австрия империясы. Март революциясы жана Венадагы эл массасынын чыгуулары. Венгриядагы революция.</p> <p>Италия. 1848-ж. эл массаларынын чыгуулары. Көз карандысыздык үчүн биринчи жана экинчи согуш.</p> <p>Англия. Англиядагы чартисттик кыймылдын жаңы этабы. Чартисттердин конвенти жана массалык чыгуулар. 1848-1849-жж. Европадагы революциялык кыймылдардын жыйынтыгы.</p>
21	Тема №21. АКШ: XIX к. экинчи жарымындагы социалдык-экономикалык өнүгүшү жана Жарандык согуш (1861-1865-жж.)	<p>XIX к. экинчи жарымындагы АКШнын социалдык-экономикалык өнүгүшүнүн негизги тенденциялары. АКШнын колониялаштыруу стратегиясы жаңы жерлерди өздөшүрүү. АКШда өнөр жай жумушчу табынын калыптанышы. Түштүк штаттарда кул элөөчү планаторлордун агрардык маселелердеги үстөмдүгү. Түндүк жана Түштүк штаттардын ортосундагы конфликтер. Жарандык согуштун башталышы. Авраам Линкольндун ишмердүүлүгү. Түштүк конфедерациясынын түзүлүшү.</p> <p>Жарандык согуштун биринчи мезгилиндеги согуштук аракеттер (1861-1865-жж.). Генералдар У.Грант жана Р.Линин согуштук ишмердүүктөрү. Жарандык согуштун экинчи мезгили (1862-1865-жж.). Түштүк конфедерациясынын жеңилиши. 1865-1867-жж. түштүк штаттарындагы “Реконструкция”</p>
22	Тема №22. Латын Америкасында көз каранды эмес мамлекеттердин пайда болушу.	<p>XIX к. чейин Латын Америкасынын аймактарын ачууда испаниялык жана португалиялык саякатчылардын ишмердүүлүктөрү. Латын тилдүү колониялардын калкынын этникалык составы. Латын Америкасынын аймактарындагы колониялардагы административдик жана социалдык-экономикалык түзүлүш. Латын Америкасындагы европалык өлкөлөрдүн XVIII к. аягы - XIX к. башындагы элдик кыймылдары. 1810- 1826-жж. элдик толкундоолор. Бразилиядагы 1822-ж. элдик толкундоолор. Сан-Домингодогу жана Парагвайдагы элдик революциялар. 1802-ж. Гаитидагы Туссен Лувертюр жетектеген көтөрүлүш. Мексикадагы Мигель Идальго жетектеген көтөрүлүш. Симон Боливардын ишмердүүлүгү. Латын Америкасында 18 көз каранды эмес мамлекеттердин түзүлүшү.</p>
23	Тема №23. Германиянын биригиши.	<p>XIX к. 50-60-жж. Германиянын социалдык-экономикалык өнүгүүсү. Капитализмдин агрардык өнүгүшүндөгү “пруссиялык жол”. Немец Улуттук союзунун түзүлүшү. О.фон Бисмарктын ишмердүүлүгү. XIX к. 60-70-жж. Германиядагы жумушчу кыймылдары. Лассалчылар. В.Либкнехт жана А.Бebel. “Курал жана кан” менен Германиянын биригүүсүнүн өбөлгөлөрү. Австрия менен Пруссиянын жана Дания менен Пруссиянын согуштары. Түндүк Германия союзунун түзүлүшү. Германия империясынын түзүлүшү. Конституциянын кабыл алынышы.</p> <p>биригүүсүнүн өбөлгөлөрү. Австрия менен Пруссиянын жана Дания менен Пруссиянын согуштары. Түндүк Германия союзунун түзүлүшү. Германия империясынын түзүлүшү. Конституциянын кабыл алынышы.</p>
24	Тема №24. Италиянын биригиши.	<p>XIX к. ортосундагы Италия: саясий жана социалдык-экономикалык өнүгүүсү. “Рисорджименто” доору. “Жаш Италия” уюму жана анын мелүүн либералдык программасы. Б.К.Кавур. Борбордук Италиядагы революция (Милан, 1853-ж.). Виллафранк келишими. 1861-ж. 21-октябрдагы плебисцити өткөрүү. Статут-италиялык Конституция.</p>

25	Тема №25. Франциядагы экинчи империя.	Бонапарттык режим. XIX к.50-60-ж. Франциядагы экономикалык өнүгүш. Парижди реконструкциялоо. “Чыгыш маселеси”. II Империянын мамлекеттик режиминин эволюциясы француздук коомдогу социалдык-саясий модернизациянын шарттарында. 1852-ж. кабыл алынган Конституция. II Империянын тышкы саясаты.
26	Тема №26. Австрия империясы XIX к. экинчи жарымында.	Австрия “Меттерних системасы” кулагандан кийин. 1849-ж. Конституция. XIX к. экинчи жарымында Австриянын саясий жашоосундагы абсолюттук эмес тенденция. Эки системалуу Австрия жана Венгрия монархиясын түзүү улуттук маселени чечүү проблемасы катарында.

1– модуль

Семинар №1

Тема: Англиядагы буржуазиялык революция

Семинардын планы:

1. Революциянын социалдык экономикалык өбөлгөлөрү
2. Англияда абсолютиздин кризиси
3. Англиядагы буржуазиялык революция жана Жарандык согуштун этаптары
4. Индепенденттик республика
5. Англия протекторат мезгилинде
6. Англиялык буржуазиялык революциянын мааниси

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Англиядагы биричи Жарандык согуш (1642-1646-жж.)
2. Англиядагы экинчи Жарандык согуш (1648-ж.)
3. Англиядагы революциянын агрардык мыйзамдары (1643-1648-жж.)
4. XVII к. 40-50-жж. Англиядагы дыйкандар кыймылы
5. Англиядагы буржуазиялык революциянын (XVII к.) демократиялык кыймыл
6. Англиялык буржуазиялык революциядагы (XVII к.) кавалерлер жана «тоголок баштар»
7. 1643-ж. Англиядагы диний реформа (“Лига жана конвент”)

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Англиялык буржуазиялык революциядагы пресвитериандар
2. Англиялык буржуазиялык революциядагы индепенденттер
3. Англиялык буржуазиялык революциядагы диггерлер
4. Англиялык буржуазиялык революциядагы левеллерлер
5. XVII к. Англиялык буржуазиялык революциянын историографиясы

Адабияттар:

1. Адо А.А. Идейный конфликт индепендентов и левеллеров вгоды Английской буржуазной революции XVII в. //Вестник ЛГУ.-Сер.11.-Экономика, философия, культура.-Вып.4.-№31.-1981
2. Английская буржуазная революция XVII века /Под.ред. Е.А.Косминского и Я.А.Левицкого: в 2 т. М.,1954. Т.1-2
3. Барг М.А. Кромвел и его время . М., 1960.
4. Английская буржуазная революция XVII века /Под.ред. Е.А.Косминского и Я.А.Левицкого: в 2 т. М.,1954. Т.1-2
5. Всемирная история: Учебное пособие.-Под ред. Г.Б.Поляка, А.Н.Марковой.-М.,1997
6. Новая история.-Ч. I(1642-1870): Учебное пособие.-3-е изд.,испр. и доп. – Под ред. А.Л.Нарочницкого. – М.,1978
7. Гизо Ф.Английская революция.-Т.1-2.-Ростов-на-Дону,1996

Семинар №2

Тема: Америкалык буржуазиялык революция

Семинардын планы:

1. Европа өлкөлөрүнүн Түндүк Америкада жайгашкан колонияларынын калкы, социалдык мамилелери жана чарбасы
2. Америкалык буржуазиялык революциянын социалдык- экономикалык өбөлгөлөрү
3. Биринчи континенталдык конгресс
4. Экинчи континенталдык конгресс
5. АКШнын түзүлүшү. АКШнын биринчи Конституциясы
6. Америкадагы буржуазиялык революциянын жыйынтыгы

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. АКШнын негизги калкынын улттук жактан калыптанышы
2. “Квитрен” жана “скваттер” жалпы тарыхый мүнөздөмө
3. “Бостондук чай ичүү”
4. Тауншендин мыйзамы
5. “Укуктар жөнүндө биль”
6. 1787-ж. АКШнын Конституциясы: негизги жоболору
- 7.

Студенттердин өз алдынча иштөө темалары:

1. Америкалык буржуазиялык революциянын социалдык экономикалык өбөлгөлөрү
2. АКШнын түзүлүшү. АКШнын биринчи Конституциясы

Адабияттар:

1. Американская революция XVIII в. Практикум по новой истории.-Ч.1.-М.,1976
2. Аптекер Г.А. Американская революция 1763-1783 гг.-М.,1962
3. Беррес Ричард. Документы американской революции: Декларация о независимости, Конституция США, Билль о правах.-Тверь.,1991
4. Война независимсть и образование США.-М.,1994
5. Егров С.А. Конституционализм в США.-М.,1994
6. Фурсенко А.А, Американская революция и образование США.-Л.,1978
7. Политические партии вСША в новое время.-М.,1981

Семинар №3

Тема: Улуу Француз революциясы

Семинардын планы:

1. Француз абсалютизминин кризиси жана Улуу Француз революциясынын себептери
2. Революциянын биринчи этабы (1789-1792-жж.). Конституциянын ички саясаты жана 1791-ж. Конституцияны кабыл алуу.
3. Революциянын экинчи этабы (1792-1793-жж.).
4. Жирондистердин ички саясаты. Республиканын жарыяланышы
5. Революциянын үчүнчү этабы (1793-1794-жж.). Якобиндик диктатуранын орношу. 1793-ж. кабыл алынган Конституция жана революциялык террор.
6. Революциянын төртүнчү этабы (1794-1799-жж). Термидордогу төңкөрүш жана Директориянын ички саясаты.
7. 18-брюмердеги төңкөрүш. Улуу Француз революциясынын жыйынтыгы, мүнөзү жана мааниси.

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Улуу Француз революциясынын социалдык-экономикалык жана тарыхый өбөлгөлөрү
2. Улуу Француз революциясынын негизги баскычтары
3. Улуу Француз революциясындагы Улуттук гвардиянын орду жана ролу.
4. 1791-ж. кабыл алынган Конституция: жалпы мүнөздөмө.
5. Улуу Француз революциясынын жылдарындагы жирондистер
6. Монархияны кулатуу жана Францияда республиканын жарыяланышы
7. Улуу Француз революциясынын жылдарындагы “кутургандар” кыймылы
8. Якобиндик диктатуранын орнотулушу
9. 1793-ж. кабыл алынган Конституция: жалпы мүнөздөмө

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Франциядагы революциянын негизги белгилери

2. Француз агартуучуларынын негизги философиялык- саясий доктринасы
3. 1791-ж. кабыл алынган Конституция
4. «Санкютотук демократия»
5. Наполеон Бонапарттын өмүр жолу жана ишмердүүлүгү
6. Бонапартизм – саясий философия жана саясий стиль

Адабияттар:

1. Адо А.В. Крестьяне и Великая Французская революция. Крестьянское движение в 1789-194- гг.- М.,1987
2. Адо А.В. Французская буржуазная революция конца XVIII в. И ее современные критики // Новая и новейшая история.-№3.-1981
3. Акутальные проблемы изучения истории Великой Французской революции.-М.,1989
4. Буржуазия и Великая Французская революция.-М.,1989
5. Гордон А.В. Падение жирондистов.-М.,1988
6. Джержула К.Е. Великая Французская буржуазная революция и Европе в 1789-1799 гг. – Киев.1965
7. Захер Я.М. Движение “бешенных”.-М.,1961
8. История буржуазного конституционализма XVII-XVIII вв.-М.,1983
9. Кропаткин П.А. Великая Французская революция.-М.,1991
10. Французская буржуазная революция 1789-1794 гг. М,-Л., 1941

Семинар №4

Тема: Франциядагы биринчи империя жана наполеондук согуштар

Семинардын планы:

1. Консулдук мезгилдеги Франциянын социалдык-экономикалык саясаты
2. Император Н.Бонапарттын убагындагы Франция
3. Бонапартизм: жалпы мүнөздөмө
4. Империя жылдарындагы колониалдык саясаттагы ийгиликтер жана кемчиликтер
5. Наполеондук Франциянын тышкы жана саясий аскердик тарыхы
6. Бурбондордун мурунку саясий түзүлүшүн калыбына келтирүү
7. Н. Бонапарттын аскердик диктатурасынын мааниси

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Консулдук мезгилдеги Франциянын улуттук-мамлекеттик түзүлүшүндөгү эволюция
2. Н. Бонапарттын психологиялык жана саясий портрети
3. Бонапартизм – саясий философия жана саясий система
4. 1799-1804-жж. Франциянын тышкы саясатынын негизги баскычтары
5. Ш.М.Талейрандын ишмердүүлүгү
6. Франциядагы мурунку саясий түзүлүштү калыбына келтирүү боюнча иш аракеттер
7. “Жүз күн” жана Н.Бонапарттын экинчи жолу тактан баш тартышы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Империянын жарыяланышы (1804-ж.): жалпы тарыхый мүнөздөмө
2. Наполеондук аскерлердин аскердик искусствосу
3. Наполеондук Франциянын маршалдары
4. Тильзит тынчтыгы
5. 1809-ж. Испания жортуулу

Адабияттар:

1. Борисов Ю.В. Шарль-Морис Талейран.-М.,1989
2. Вейдер Б.Блистательный Бонапарт.-М.,1992
3. Исдейл Ч.Д. Наполеоновские войны.-1997
4. Понамеров М.В.,Куриев М.М. Век Наполеона: люди и судьбы.-М.,1997
5. Ревякин А.В. Французские династии (Бурбоны, Орлеаны, Бонапарты) //Новая и новейшая история.-№4.-1992
6. Турган-Барановский Д.М. Наполеоновская Франция и бонапартизм // Всеобщая история: дискуссия, новые подходы.-Вып.2.-М.,1989
7. Тен И.Наполеон Бонапарт.-М.,1996

Семинар №5

Тема: Агартуучулук мезгили-индустриалдык коомдун калыптануу баскычы

Семинардын планы:

1. XVIII к. илимий революция жана анын кесепеттери
2. Өнөр жай төңкөрүшүнүн техникалык, экономикалык, социалдык аспектилери
3. XVIII к. европалык колонизациянын максаты негизги формалары жана багыттары
4. Батыш европанын ири өлкөлөрүндөгү улуттук консолидация процесстери жана “агартуучулук абсолютизм” саясаты

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Агартуучулук дорунда табигый илимдер боюнча ойлордун өсүшү
2. Франциядагы “агартуучулар”
3. Англиядагы “агартуучулар”
4. Германиядагы “агартуучулар”
5. АКШдагы “агартуучулар”
6. XVIII к. европалык колонизация

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Батыш Европанын ири өлкөлөрүндөгү “агартуучулук абсолютизм” саясаты
2. “Агартуучулук” идеологиясы
3. XVIII к. Батыш Европанын капиталисттик өлкөлөрүндөгү рационалдык философия
4. “Агартуучулук” идеологиясындагы “европоцентризм”
5. “Агартуучулук” доорундагы экономикалык окуу

Адабияттар:

1. Абрамов М.П. Проблема свободы исвод в британской философии века Просвещения // Социальная философия и философская антропология.-М.,1995
2. Американские просветители. Избранное произведения-Т.1-2.-М.,1969
3. Барг М.А. Историческая мысль английского Просвещения: Болингброк // Болингброк Г. Письма об изучении и пользе истории. М.,1978
4. Момджнян Х.Н. Французское Просвещения XVIII в.-М.,1983
5. Монархия и народовластие в культуре Просвещения.-М.,1995
6. Фуко М. Что такое Просвещение? Вопросы методологии.-№1-2.1996

Семинар №6

Тема: Европа 1815-1847-жж.

Семинардын планы:

1. Наполеондук согуштардын жыйынтыгы. Вена конгресси
2. Июль революциясы жана Франциядагы июль монархиясы
3. XIX к. биринчи жарымындагы Англия
4. Австрия империясындагы реакция жана өнөр жай төңкөрүшүнүн башталышы
5. XIX к. биринчи жарымындагы Италия
6. XIX к. биринчи жарымындагы Испаниядагы буржуазиялык революция жана феодалдык-абсолюттук реакция
7. XIX к. биринчи жарымындагы Португалия

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1815-ж. Вена конгресси жана Европанын саясий картасындагы өзгөрүүлөр
2. Вена конгрессинин тарыхый мааниси
3. Ыйык союздун ишмердүүлүгү
4. Улуу Британия монархиясы: чыныгы саясий мааниси жана салттуулугу
5. XIX к. биринчи жарымындагы Англиядагы чартисттик кыймыл
6. Франциядагы өнөр жай революциясынын өзгөчөлүктөрү (XIX к. биринчи жарымы)
7. «1830-ж. Хартия» - буржуазиялык монархиянын конституциясы
8. XIX к. биринчи жарымындагы Италиядагы революциялык кыймылдар
9. Германия тарыхындагы “Биддермайер” мезгили

10. Германия консервативдик саясат мезгилинде (1822-1848-жж.)
11. “Меттерних системасы” жана Габсбургдардын башкаруу мезгилинде көп улуттуу империянын маселелери

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. 1815-ж. Вена конгресси жана Европанын саясий картасындагы өзгөрүүлөр
2. Англиядагы чартисттик кыймыл: социалдык базасы, идеологиялык программасы, саясий ишмердүүлүгүнүн формалары
3. «1830-ж. Хартия» - буржуазиялык монархиянын конституциясы
4. XIX к. биринчи жарымындагы эл аралык мамилелердин эволюциясы
5. Ыйык союздун доору

Адабияттар:

1. Бах М. Австрия в первой половине XIX в.-СПб.,1996
2. Галкин И.С. История Германской империи. 1815-1871 гг.-М.,1986
3. Ерофеев Н.А. Чартистское движение.-М.,1961
4. Ерофеев Н.А. Очерки по истории Англии (1815-1917 гг.)-М.,1959
5. Ковалевская М.И. Италия в борьбе национальную независимость и единство: от революции 1831 г. к революции 1848-1849 гг.-М.,1977
6. Майский И.М. Испания 1808-1917 гг.: Исторические очерк. М., 1957
7. Рожков Б.А. Чартистское движение 1836-1854 гг.М.,1960

Семинар №7

Тема: XIX к. ортосунда Япониядагы буржуазиялык кайра куруулар жана 1867-1868-жж. төңкөрүш

Семинардын планы:

1. XIX к. ортосунда Япониядагы буржуазиялык кайра куруулар
2. 1867-1868-жж. төңкөрүштүн кыймылдаткыч күчү жана мүнөзү
3. Токугавага каршы Япониядагы кыймыл
4. Жарандык согуш жана сёгунаттыкты жоюу
5. Мейдзи реформасы жана коомдук саясий маңызы
6. Японияда түзүлгөн жаңы өкмөт жана анын саясаты

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Япониянын ички иштерине АКШ, Англия жана Франциянын кийлигишүүсү
2. Буржуазиялык Япониянын тышкы саясатынын агрессивдүүлүгү
3. Мейдзи буржуазиялык революциясынын аягына чыкбай калышы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Токугава династиясынын бийликке келиши
2. Япон шаарлары жана соода буржуазиясынын өзгөчө абалы
3. “Ачкачылык” жана “күрүч” козголоңу

Адабияттар:

1. Бондаренко О. Неизвестные Курилы.-М.,1982
2. Жуков Е.М. К вопросу об оценке “Революции Мейдзи” // Вопросы истории.-№2.-М.,1986
3. Лещенко Н.Ф. Революция Мейдзи.-М.,1984
4. Норман Г. Становление капиталистической Японии.-М.,1986
5. О генезисе капитализма в старанах Востока.-М.,1962

Семинар №8

Тема: Кытайдын капиталисттик мамлекеттерге көз карандылыгынын башталышы

Семинардын планы:

1. Цин империясынын экономикалык жана саясий абалы
2. Кытайдын зордук менен ачылышы жана апиийм соодасы боюнча Цин империясындагы социалдык топтордун күрөшү
3. АКШ жана Франциянын Кытайга кириши. 1842-1844-жж. тең укуксуз келишимдер
4. Маньчжур империясындагы кризистин курчушу

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XVIII-XIX кк. Кытайдагы элдик каршылык көрсөтүү кыймылдары
2. Маньчжур империясынын кризисинин курчушу
3. Жунгар хандыгынын талкаланышы жана коңшу мамлекеттерге баскынчылык жортуулдардын башталышы
4. Цин империясынын тышкы саясатындагы Борбордук Азия

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Цин династиясы жана “Улуу талаа”
2. Орус-кытай мамилелери. Амур дарыясынын жээктеринен Россияны сүрүп чыгаруу
3. 1851-ж. Кулжа келишими

Адабияттар:

1. Зарецкая С.И. Народное сопротивление колонизаторам в период “опиумной” войны 1856-1860 гг. // Народы Азии и Африки.-№1.-М.,1968
2. Новая история Китая.-М.,1972
3. История Китая в лицах и событиях.-М.,1991
4. Ерусалимский А.С. Проникновение германской монополий в Китай на рубеже XIX и XX вв. // Вопросы истории.-№9.-1960
5. Остриков П.И. Империалистическая политика Англии в Китае в 1900-1914 гг.-М.,1978

Семинар №9

Тема: Кытайдагы тайпидер согушу (1850-1864-жж.)

Семинардын планы:

1. Феодалдык кытайдын коомдук мамлекеттик түзүлүшү
2. Биринчи апийим согушу жана Кытайдын жарым колонияга айланышы
3. Тайпидер согушунун себептери
4. Тайпидердин программасы жана идеологиясы
5. XIX к. капиталисттик мамлекеттер жана Кытай
6. Тайпидерге каршы англиялык, франциялык жана америкалык интервенция
7. Тайпидер мамлекетинин талкаланышы жана анын тарыхый мааниси

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Тайпидердин агрардык саясаты
2. Кытайды “күч менен ачуунун” кесепеттери
3. Кытайдын тышкы саясаты жана чет элдиктер менен келишимдер
4. Борбордук Азия элдери жана Чыгыш Түркстандагы көтөрүлүштөр

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Апийимдик контрабандага каршы Кытай патриотторунун күрөшү
2. Кытайдын жеңилиши жана 1842-1844жж. Англия, Франция жана АКШнын тең укуксуз келишимдери
3. 1858-ж.Тяньцзин көз каранды кылуу (кабальный) келишим

Адабияттар:

1. Белилюбский Ф.Б. Идея равенства у тайпинов // Народы Азии и Африки.-М.,1982
2. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история стран Азии и Африки.-М.,1982
3. Илюшечкин В.П. Крестьянская война тайпинов.-М.,1967
4. Илюшечкин В.П. Крестьянский коммунизм тайпинов // Народы Азии.№3.-1979
5. Кара-Мурза Г. Тайпины. Великая крестьянская война и Тайпинское государство в Китае 1850-1864 гг.-М.,1960
6. Новая история Китая.-М.,1972
7. Тайпинское восстание 1850-1864 гг.-М.,1960

Семинар №10

Тема: Жаңы доордогу Корея

Семинардын планы:

1. Корея XVIIIкк. биринчи жарымында
2. XVII-XIX кк. Кореянын экономикалык өнүгүүсү
3. Корей коомчулугунун коомдук түзүлүшү
4. Тэвангондун реформалары
5. Европалык мамлекеттер, АКШ жана Япон мамлекеттери тарабынан басымдардын күчөшү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Хон Гйон Нэнин келишими
2. 1870-1880-жж. чет өлкөлүктөр менен болгон теңсиздик келишимдер
3. 1894-ж. япон-кытай согушу жана анын Кореяга тийгизген таасири
4. Кореяда Япониянын колониалдык башкаруусунун орношу

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Манчжур баскынчылыгы жана анын жыйынтыгы
2. XVII-XVIII к. экинчи жарымындагы реформа жасоо аракеттери
3. Хон Гйон Нэнин козголоңу. Тэвонгдун реформалары
4. 1882-ж. жылдагы Сеул көтөрүлүшү

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.1.М.,1994
2. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991
3. Новая история стран Азии и Африки: XVI-XIX вв. Учебник для вузов под.ред. Родригеса А.М. М., 2004. Т.1.

2-модуль

Семинар №11,12

Тема: XV-XIX к. Индокытай мамлекеттери

Семинардын планы:

1. XVI-XIX кк. экинчи жарымындагы коомдук-экономикалык өнүгүүнүн өзгөчөлүгү
2. Камбоджа XVI-XVII кк. биринчи жарымында
3. Лаос мамлекети XVII-XIX кк.

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XVI к. биринчи жарымындагы Дайвьет
2. Тэйшондордун көтөрүлүшү
3. Нгуендин реформасы
4. КамбоджаXVII к. экинчи жарымы - XIX к.
5. Лаостун кошуна мамлекеттер менен мамилеринин өзгөчөлүгү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XVI-XIX кк. экинчи жарымындагы коомдук-экономикалык өнүгүүнүн өзгөчөлүгү
2. XIX к. биринчи жарымындагы Вьетнам мамлекети. Индокытайга француздардын басып кириши
3. Түндүк жана Борбордук Вьетнамдын колонияга айланышы
4. Камбоджанын француздардын протекторатына айланышы
5. Лаостун Француздук Индокытайга кошулушу

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.1.М.,1994
2. Новая история стран Азии и Африки: XVI-XIX вв. Учебник для вузов под.ред. Родригеса А.М. М., 2004. Т.1.
3. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991

Семинар №13

Тема: Индонезия жаңы доордо

Семинардын планы:

1. XVI-XVII кк. биринчи жарымындагы Индонезиялык мамлекеттер
2. Жергиликтүү элдердин колонизаторлорго карата каршылыктар
3. Индонезия англиялык башкаруунун мезгилинде

4. XIX к. аягы - XX к. башындагы Индонезиянын коомдук-экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Жаңы доордогу Индонезиянын калкынын этникалык жана конфессионалдык түзүлүшү
2. Голландиялык жана \англиялык Ост-Инд компанияларынын үстөмдүк үчүн күрөштөрү
3. Губернатор Рафальстын реформалары
4. Дипенегоронун көтөрүлүшү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XVIII к. аягындагы голландиялык Ост-Индия
2. Нидерланддардын индонезиялык аймактарды көзөмөлдөөгө алышы
3. XIX к. аягы - XX к. башындагы Индонезиянын коомдук-экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.1.М.,1994
2. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991
3. Истроия Индонезия. М., 1992
4. Левтонова Ю.О., Тюрин В.А. История Индонезии. М.,2004
5. Холл Д.Дж. История Юго-Восточной Азии. – М.,1958

Семинар №14

Тема: Монголия манчжур бийлигин астында (XVII-XIX кк.)

Семинардын планы:

6. XVII-XIX кк Монгол хандыгынын ички жана тышкы абалы
7. Манчжур баскынчыларына каршы монгол элинин күрөшү
8. Манчжурлардын ички социалдык-экономикалык саясаты
9. Манчжурлардын жүргүзгөн бийлигинде богдо-гегендердин ролу
10. Манчжурлардын бийлигинин аякташы
11. Жунгар хандыгынын уюштурулушу жана анын бийлигинин монголдорго тийгизген таасири
12. Эл аралык соодада монгол кытай байланышы

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Кяхтин келишими
2. Монгол элинин улуттук боштондук кыймылы
3. Монголияда Цин үстөмдүгүнүн кулашы
4. XIX к. Монголиянын коомдук жана мамлекеттик түзүлүшү
5. Жунгар хандыгынын түзүлүшү
6. Монголия XIX к: жалпы мүнөздөмө

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Сомон араттары
2. Ламаизм
3. Хамжилга
4. Шабанирлер
5. Жаңы мезгилдеги Монголиянын маданияты

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.1.М.,1994
2. Владимирцовы Б.Я. Общественный строй монолов (монгольский кочевой феодализм).-Л.,1934
3. История Монгольской Народной Республики.-М.,1983
4. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991
5. Ширендыб Б. Монголия на рубеже XIX- XX вв.-М.,1971

Семинар №15

Тема: Ирандагы Бабиддердин көтөрүлүшү (1848-11852-жж.)

Семинардын планы:

1. XIX к. экинчи жарымында Ирандагы саясий -экономикалык абал
2. Иран мамлекетинин экономикалык жана саясий өнүгүүсүнө европалык державалардын талап-тоноочулук саясатынын тийгизген таасири
3. Бабиддердин көтөрүлүшүнүн себептери
4. Бабдын үгүттөөсү жана анын окуучулары
5. Бабиддердин көтөрүлүшүнүн жүрүшү жана себептери жыйынтыктары

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Иранга европалык мамлекеттердин киришинин социалдык -экономикалык кесепеттери
2. Бабиддер сектасы жана анын идеологиясы
3. Бежабизмдин жаралышы жана анын реакциялык маңызы
4. Ирандын Англияга жана Россияга көз карандылыгынын өсүшү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Исламдын шиит багыты- өлкөнүн мамлекеттик дини
2. 1841-ж. түзүлгөн Англия менен Ирандын соода келишими
3. Сейид Али Мухаммед жана анын “Беян” деп аталган ыйык китеби
4. Бабизмди куугунтуктоо жана Амир Низаминин реформалары

Адабияттар:

1. Абуллаев З.З. Начало экспансии в Иране.-М.,1963
2. Багдасаров С.Г. Основные этапы исторического развития Иране.-М.,1973
3. Иванов М.С. Бабидское восстание в Иране 1848-1852 гг.-М.-Л.,1939
4. Иванов М.С. Антифеодалные восстания в Иране.-М.,1982
5. История Ирана.-М.,1977
6. Сейдов Р.А. Иранская буржуазия в конце XIX – начале XX в.-М.,1974

Семинар №16

Тема: XVII к. экинчи жарымы XVIII к. биринчи жарымындагы Индия

Семинардын планы:

1. XVII к. экинчи жарымы XVIII к. биринчи жарымындагы Индиянын социалдык-экономикалык абалы. Улуу Моголистан империясынын кризиси
2. Роушаниттер. Маратхалардын боштондук кыймылы. Шиваджинин ишмердүүлүгү
3. Европа мамлекеттеринин Индияда үстөмдүгүнүн орношу
4. Ост-Инд компаниясынын ишмердүүлүгү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XVI к. Моголдор империясынын агрардык мамилелери
2. Акбар жана анын реформалары
3. Могол империясындагы айылдык община
4. Баязид Ансаринин жетекчилигиндеги афган урууларынын ири куралдуу көтөрүлүшү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Маратха конференциясы
2. XVIII к. Түштүк Индиядагы кырдаал
3. Майсур: колониялык бийликке каршы күрөшүү жана реформалары
4. Сикх мамлекетинин түзүлүшү
5. XVII - XVIII кк. Индиядагы коомдук ой жүгүртүүлөр
6. XVII - XVIII кк. Индиядагы адабият жана искусство
7. XVII - XVIII кк. Индиядагы илим

Адабияттар:

1. Антонова К.А., Бонград-Левин Г.М., Катовский Г.Г. История Индии.-М.,1979
2. Ашрафян К.З. Аграрный строй Северной Индии (XVIII- середине XIX вв.).-М.,1959
3. Ашрафян К.З. Феодализм в Индии: особенности и этапы развития.-М.,1977
4. История Индии.-М.,1979
5. История стран зарубежной Азии и Африки в середине века.-М.,1970

6. Чичеров А.И. Экономическое развитие Индии перед английским завоеванием.-М.,1965
7. Новая история стран Азии Африки. XVI - XI X вв.-Ч.2.: Учебник для студ.высш.учеб.заведений.- Под ред.А.М.Родригеса.-М.,2004

Семинар №17

Тема: Индиянын Англиянын колониясына айланышы

Семинардын планы:

1. Британдык басып алуунун алдында Индиянын коомдук жана мамлекеттик түзүлүшү
2. Англиянын Ост-Инд компаниясы жана британдык колонизаторлордун Индияны басып алуусунун негизги баскычтары
3. Индиядагы англиялык колонизаторлордун агрардык саясаты (заминдер жана райотвар системасы)
4. Индияда Англиялык колонизациянын кесепеттери

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Ост-Инд компаниясынын түзүлүш тарыхы
2. Сипай аскерлеринин уюшулуш тарыхы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Индиядагы Улуу Могол империясы: жалпы тарыхый мүнөздмө
2. “Жаңы тарых” мезгилинин башталышында Индиядагы касталык түзүлүш жана диний-конфессионалдык кырдаал
3. Улуу Могол империясынын кулашы
4. Сипай армиясы

Адабияттар:

1. Антонова К.А., Бонград-Левин Г.М., Катовский Г.Г. История Индии.-М.,1979
2. Ашрафян К.З. Феодализм в Индии: особенности и этапы развития. -М.,1977
3. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история стран Азии и Африки.-М.,1982
4. Касты в Индии.-М.,1965
5. Левковский А.И. Английский колониальный аппарата в Индии накануне восстания. 1857-1859 гг.//Ученые записки Института востоковедения АН СССР.-Т.20.-М.,1959
6. Народные восстание в Индии 1857-1859 гг.-М.,1957
7. Новая история Индии.-М.,1957
8. Осипов А.М. Великие восстание в Индии 1857-1859 гг.-М.,1957

Семинар №18

Тема: XVII- XVIII к. Осмон империясынын өнүгүшү

Семинардын планы:

1. XVII к.ортосундагы Осмон империясы
2. Түркиянын тышкы саясаты жана басып алуучулук согуштары
3. Осмон мамлекетиндеги феодалдык кризис жана XVIII к. аягындагы Россия менен болгон согушта Түркиянын жеңилиши

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1877-1878-жж. орус-түрк согушу
2. Түрктөрдүн улуттук буржуазиясынын пайда болушу
3. Танзиматын биринчи мезгили

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. “Чыгыш маселесинин” жаралышы
2. Египетте Мухаммед Алинин бийликке келиши жана Осмон империясында “египет кризисинин” башталышы
3. 1812-ж. Бухарест тынчтык келишими

Адабияттар:

1. Записки Янычара.-М.,1978
2. Миллер А.Ф. Турция. Актуальные проблемы новой и новейшей истории.-М.,1983

3. Новичев А.Д. Турция. Краткая история.-М.,1965
4. Новичев А.Д. История Турции.-Т.1.-М.,1974
5. Османская империя и страны Европы.-М.,1984
6. Практикум по новой истории стран Азии.-М.,1990

Семинар №19

Тема: 1848-1849-жж. Европадагы революциялар

Семинардын планы:

1. 1848-ж. февраль революциясынан кийинки Франция
2. Германия жана Пруссия XIX к. ортосунда
3. Австрия жана Венгрия XIX к. экинчи жарымында
4. Италиядагы көз карандысыздык согушу. Англиядагы чартистик кыймылдын экинчи баскычы

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Франция монархиясынын кулашы жана Экинчи республиканын жарыяланышы
2. Франциядагы буржуазиялык республикачылардын диктатурасы
3. XIX к. ортосундагы Пруссиялык революция
4. Германиядагы революциянын мүнөзү жана анын жеңилишинин себептери
5. Германиядагы Конституциялык монархия
6. XIX к. ортосундагы Австриядагы революция
7. XIX к. ортосундагы Венгриядагы революция
8. Италиянын көз карандысыздык үчүн биринчи согушу
9. Италиядагы көз карандысыздык үчүн экинчи согушу
10. Англиядагы чартистик кыймылдын жаңы баскычы
11. Европадагы 1848-1849-жж. революциялык кыймылдардын жыйынтыгы жана тарыхый мааниси

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Францияда 1848-ж. революциянын мезгилиндеги социалдык республиканын идеологиясы
2. Генерал Кавеньяктын ишмердүүлүгү
3. Венеция Республикасынын жарыяланышы
4. Улуттук биригүүгө “улуу герман” (“велико германском”) жана “аз герман” (“мало германском”) ыктары жөнүндө талаш-тартыш
5. 1848-ж. Австрия империясындагы революцияда славян элдери
6. Король Викториа – инсан, саясат, символ

Адабияттар:

1. Авербух Р.А. Революция в Австрии (1848-1849 гг). –М.,1970
2. Блайбер Г., Шмидт., Европейские революции 1848-1849 гг. в историческом сравнении // Новая и новейшая история.-№5.-1988
3. Июньские дни 1848 года в Париже.-М.,1948
4. Кан С.Б. Революция 1848 г. в Австрии и Германии.-М.,1948
5. Ковальская М.И. Италия в борьбе за национальную независимость единство.-М.,1981
6. Михайлов М.И. Проблемы германской революции 1848 г.-М.,1985
7. Новая истоия. Первый период: Учебное пособие.-2-е изд.-М.,1983
8. Революция 1848-1849 гг.-Т.1-2.-М.,1952

Семинар №20,21

Тема: АКШ дагы Жарандык согуш (1861-1865-жж.)

Семинардын планы:

1. XIX к. ортосунда АКШнын социалдык-эконмикалык өнүгүүсүндөгү региондук өзгөчөлүктөр. Түндүк менен Түштүк штаттардын ортосундагы чыр-чатактын чыгышынын себептери
2. 1860-ж. презенттик шайлоо жана Жарандык согуштун башталышы. Түндүк конфедерациясынын түзүлүшү
3. Жарандык согуштун биринчи мезгилиндеги (1861-1862-жж.) согуштук аракеттер.У.Грант, Р.Линин ишмердүүлүгү
4. Президент А.Линкольндун согуштун биринчи мезгилиндеги ички жана тышкы саясаты. Гомстед жөнүндө мыйзам

5. Жарандык согуштун экинчи мезгили (1862-1865-жж.) жана Түштүк конфедерациясынын жеңилиши
6. 1865-1877-жж. Түштүктү “Реконструкциялоо”. Агрардык жана негрлер маселесин чечүү. Президент У. Гранттын ишмердүүлүгү.

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1861-1865-жж. АКШдагы жарандык согуш
2. АКШнын Түндүк жана Түштүк колонияларынын өнүгүүсүндөгү өзгөчөлүктөрү
3. XIX к. аягындагы АКШдагы социалдык-экономикалык абал
4. Авраам Линкольн- инсан жана саясатчы
5. Түштүктү “реконструкциялоонун ролу” (1865-1877-жж).
6. АКШдагы Жарандык согуштун Батыш Европадагы өлкөлөргө тийгизген таасири

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XIX к. акыркы чейрегиндеги АКШнын экономикалык өнүгүшү
2. АКШнын түштүк колонияларындагы кулдардын абалы
3. АКШда кулчулукту жоюунун социалдык-саясий ролу
4. Авраам Линкольндун саясий ишмердүүлүгү
5. 1865-1877-жж. Түштүктү реконструкциялоо. Президент У. Гранттын ишмердүүлүгү
6. 1861-1865-жж. АКШдагы жарандык согуштун тарыхый орду

Адабияттар:

1. Аллен Дж. С. Реконструкция: Битва за демократию в США. 1865-1875.-М.,1963
2. Болховитинов Н.Н. США: проблемы истории и современная историография.-М.,1980
3. Бурин С.Н. На полях сражений Гражданской войны в США.-М.,1988
4. Грехем Ш. Фредрик Дуглас.-М.,1959
5. Дюбуа У. Джон Браун.-М.,1960
6. Захарова М.Н. Народное движение США против рабства: 1831-1860.-М.,1965
7. Иванов. Р.Ф. Авраам Линкольн и гражданская война в США.-М.,1964
8. Супоницкая И.М. Антимония американского Юга: свобода и рабство.-М.,1998

Семинар №22

Тема: Латын Америкасындагы улуттук мамлекеттердин пайда болушу

Семинардын планы:

1. Испан, португал колонизаторлорунун эзүүсү астындагы Латын Америка элдеринин абалы
2. Колониялдык эксплуатациялоо системасынын өнүгүшү
3. XVIII к. аягы - XIX к. башында Латын Америка жана Борбордук Америкадагы улуттук-боштондук революциялардын мүнөзү
4. Сан-Доминго жана Парагвайдагы элдик революциялар
5. Хосе Сан-Мартиндин революциялык ишмердүүлүгү
6. Латын Америка элинин эркиндиги үчүн С.Болливардын жалындуу күрөшү
7. Латын Америкасындагы элдик-боштондук кыймылдардын тарыхый ролу

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1822-ж. Бразилиядагы революция
2. Латын Америкасындагы жайгашкан колониялардын социалдык-экономикалык абалы
3. Латын Америкасындагы 18 көз карандысыз мамлекеттин түзүлүшү
4. Латын Америкасындагы соода монополиясынын өнүгүшү
5. XIX к. башында мексика элинин испан эзүүсүнөн боштондука чыгуу үчүн күрөшү
6. Симон Боливар - Латын Америкасынын улуттук баатырлары

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Латын Америкасынын аймактарындагы индеецтердин, кулдардын абалы
2. Бразилиядагы португалдыктардын эзүүсүнө каршы күрөш
3. Өзүлөрүнүн байуусу үчүн колонизаторлордун сооданы өнүктүрүүсү
4. Император Педру I башында турган конституциялык монархия
5. 1810-1826-жж. Латын Америкасындагы боштондук кыймылдын мүнөзү
6. Латын Америкасындагы улуттук-боштондук күрөшүнүн башка өлкөлөргө тийгизген таасири.

Адабияттар:

1. Альперович М.С. Испанская Америка в борьбе за независимость.-М.,1971
2. Война независимость в Латинской Америке (1810-1826)-М.,1964
3. Глинкин А.Н. Дипломатия Симона Боливара.-М.,1991
4. Григулевич И.Р. Боливар (1783-1830 гг).-М.,1981
5. Марчук Н.Н. Борьба за независимость в Латинской Америке в конце XVIII - начале XIX в.- М.,1988
6. Марчук Н.Н. Становление национальных государств в Латинской Америке.-М.,1989
7. Селиванов В.Н. Латинская Америка: от конкистадоров независимости.-М.,1984

Семинар №23

Тема: Германиянын биригиши

Семинардын планы:

1. О.фон Бисмарктын башкаруусу
2. В.Либкнехтин жана А.Бебелдин ишмердүүлүгү. Лассалчылык
3. XIX к. экинчи жарымындагы Германиянын тышкы саясий жана социалдык-экономикалык абалы
4. Түндүк Германия союзу
5. Германиялык социал-демократиялык жумушчу партиясынын түзүлүшү
6. Германия империясынын конституциялык түзүлүшү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Агрардык өнүгүүдөгү “пруссиялык жол”
2. XIX к. ортосундагы немец коомунун саясий маданиятынын жана социалдык структурасынын өзгөчөлүктөрү
3. Бранденбург-Пруссиялык мамлекет
4. Немцтик Улуттук союздун түзүлүшү
5. О. фон Бисмарктын ишмердүүлүгү
6. Германияны “курал жана кан” менен бириктирүү
7. Германия империясынын биригүүсү
8. XIX к. экинчи жарымында Германиядагы социал-демократиялык жана жумушчу кыймылдары

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Германиянын тарыхында “Бидермайер” мезгили
2. Немцтик саясий идеологиясыда романтизмдин гүлдөшү
3. 1848-ж. империялык конституция жана улуттук биригүү жолундагы “улуу германдык” жана “кичи германдык” дискуссия
4. Герман мамлекеттүүлүгүнүн консолидациясындагы Пруссиянын ролу
5. Германия империясынын конституциялык түзүлүшү

Адабияттар:

1. Восточная Пруссия. С древнейших времен до конца второй мировой войны.-Калининград, 1996
2. Галкин И.С. История Германской империи.1815-1871.-М.,1986
3. Ерусалимский А.С. Бисмарк. Дипломатия и милитаризм.-М.,1970
4. Кан С.Б. Объединение Германии (1864-1871).-М.,1957
5. Лависс Э. Очерки по истории Пруссии.-Калининград, 1990
6. Нарочницкая Л.И. Россия и войны Пруссии в 60-х гг. XIX в. за объединение Германии “сверху”.- М.,1960
7. Оболенская С.В. Политика Бисмарка и борьба партий в Германии в 70-х гг. XIX в.-М., 1992
8. Палмер А. Бисмарк.-Смоленск, 1997
9. Степанова Е.А., Лавиова С.З. Борьба за единую демократическую Германию в период революции 1848-1849 гг.М.,-1955

Семинар №24

Тема: Италиянын биригиши

Семинардын планы:

1. Көз карандысыздык үчүн биринчи согуш жана италиялык улуттук кыймылдын негизги саясий агымдарынын калыптанышы
2. Д.Мадзининин, Б.Кавурдун, Д.Гарибальдинин ишмердүүлүктөрү
3. 1853-ж. Милан көтөрүлүшү жана Австрия менен болгон согуш. Италиядагы революциялык кыймылдын таралышы
4. 1860-ж. плебисцит жана Италия королдугунун түзүлүшү
5. Италия мамлекетинин биригүүсү мезгилиндеги “Бийик перстолдун” саясаты жана “папа маселесин” чечүү
6. 60- жж. Италия мамлекеттүүлүгүнүн консолидациясы. Виктор Эммануэлдин ишмердүүлүгү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX к. ортосундагы италиялык улуттук кыймылдагы негизги саясий агымдар
2. Италиянын көз карандысыздыгы үчүн биринчи согуш
3. Д.Мадзини
4. Б.Кавур
5. Д.Гарибальди
6. Италия королдугунун түзүлүшү
7. Статут-италия Конституциясы: жалпы мүнөздөмө

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. “Риссординентоннун” тарыхый өбөлгөлөрү
2. Италиянын көз карандысыздыгы үчүн биринчи согуш
3. Италиянын биригүү мезгиндеги “папа маселесин чечүү”
4. Виктор Эммануил

Адабияттар:

1. Берти Дж. Демократы и социалисты в период Риссординенто.-М.,1965
2. Из истории европейского парламентаризма: Италия.-М.,1997
3. История.-Т.2.-М.,1970
4. Кирова К.Э. Жизнь Джузеппе Мадзини (1805-1872).-М.,1981
5. Лурье А.Я. Гарибальди.-М.,1957
6. Мизиано К.Ф. Некоторые проблемы истории воссоединения Итали.-М.,1955
7. Невлер В.Е. Демократические силы в борьбе за объединение Италии 1831-1860.-М.,1982

Семинар №25

Тема: Франциядагы экинчи империя

Семинардын планы:

1. Шарль Луи Наполеон Бонапарт: саясий принциптери
2. Бонапартизм идеологиясынын кайра жаралуусу
3. II Империянын мамлекеттик режиминин эволюциясы: “авантюралык” (1851-1859-жж.) жана «либералдык» империя (1860-1870-жж.)
4. II Империянын тышкы саясаты

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1856-ж. Париж тынчтык тарактаты
2. 1852-ж. Франциядагы Конституция
3. Францияда өнөр жай төңкөрүшүнүн аякташы
4. 1832-ж. “Конскрипция” жөнүндөгү мыйзам
5. “Мексикалык авантюра”
6. XIX к. ортосундагы франциялык армия жана аскер-деңиз флоту
7. Чыгыш (Крым) согушуна Франциянын катышы
8. 1851-ж. 2-декабрындагы мамлекеттик төңкөрүш
9. III Империя жылдарындагы католикттик чиркөө

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Франциядагы бонапартизм идеологиясынын жаралышынын идеялык- психологиялык жана саясий булактары
2. Франциядагы бонапартизмдин жаралышынын социалдык экономикалык себептери

3. Франциянын Кытайдагы колониалдык саясаты
4. 1870-1871-ж. Франция менен Пруссиянын согушу
5. О.Кант социологиянын баштоочусу
6. XIX к. ортосундагы француз тарыхчыларынын либералдык концепциялары –Ф.Гизо, О.Тьери, Ф.Минье, Ж.Мишле

Адабияттар:

1. Желубовская Э.А. Крушение Второй империи возникновение Третьей республики во Франции.- М.,1956
2. Куриев М.М., Пономарев М.В. Век Наполеона: люди и судьбы.-М.,1997
3. Кривогуз И.М.Новая история Европы и Амреики.-М.,2003
4. Туган-Барановский Д.М.Наполеоновская Франция и бонапартизм //Всеобщая история: дискуссии, новые подходы.-Вып.2.-М.,1989
5. Туган-Барановский Д.М. У истоков бонапартизма.-Саратов,1986
6. Федосова Е.И. Француа Гизо: историк и государственный деятель//Новая и новейшая история.- №1.-1997

Семинар №26

Тема: Австрия империясы XIX к. экинчи жарымында

Семинардын планы:

1. Австрия “Меттерних системасы” кулагандан кийин
2. 1849-ж. Конституцияга: жалпы мүнөздөмө
3. XIX к. 50-60-жж. социалдык-экономикалык реформалар жана модернизациянын тездетилиши
4. Эки системалуу Австрия жана Венгрия монархиясын түзүү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX к. 50-60-жж. Австриядагы социалдык-экономикалык реформалар
2. Австро-Венгриялык дуалдык монархиянын түзүлүшү
3. Венгрия Австрия империясынын курамында
4. XIX к. экинчи жарымында Австрия империясындагы славян элдери
5. XIX к. экинчи жарымында поляк жерлеринин маданий өнүгүшү жана социалдык-экономикалык, саясий өзгөчөлүктөрү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. “Меттерних системасы” жана көп улуттуу империянын проблемалары
2. Венгриядагы реформаторлук кыймылдар
6. 1848-ж. революция учурунда Австрия империясындагы славян элдери
3. 1848-1849-жж. венгр элинин баштоочулук согуштары жана орус армиясынын Венгриянын аймагына кириши
4. 1848-1849-жж ревлюцияда “Бириккен Словениянын” программасы

Адабияттар:

1. Истории Венгрии.-Т.1.-М.,1971
2. Кастюшко И.И. Аграрные реформы в Австрии, Пруссии и России в период перехода от феодализма к капитализму.-М.,1994
3. Левиова С.З. Общественно-политическая борьба в Хорватии. 1848-1849 гг.-М.,1977
4. Новая история. Первый период: Учебное пособие.-Л.,1983
5. Освободительные движения народов Австрийской империи.-Т.1-2.-М.,1980-1981
6. Прицкер Е. Раткая история Австрии.-Л.,1952

№	Тема	Лекция	Семинардык сабак	СӨИ	Жалпы
---	------	--------	------------------	-----	-------

1– модуль					
1	XIX кылымдын акыркы чейрегиндеги Цин империясы. Азиянын ойгонуш доорундагы Кытай	2	2	4	
2	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Япония	2	2	4	
3	XX кылымдын башындагы Индия 1905-1908-жылдагы революциялык жогоруулоолор	2	2	4	
4	Англиялык колонизаторлорго каршы Афганистан элинин күрөшү	2	2	4	
5	1905-1911-жылдардагы Иран революциясы	2	2	4	
6	XIX кылымдын аягындагы Осмон империясы. Жаш түрктөрдүн революциясы	2	2	2	
7	Франция менен Пруссиянын согушу жана 1871-жылдагы Париж коммунасы	2	2	2	
	XIX кылымдагы европалык индустриалык цивилизация: “классикалык капитализм” доору. XIX кылымдагы адам дүйнөсү; илимдин жана техниканын өнүгүшү			4	
8	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Англиядагы империализмдин өзгөчөлүктөрү	2	2	4	
	АКШ: индустриалдык коомго жана “прогрессивдүү эрага”			4	
9	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Франция	2	2	2	
10	Германия империясы XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында	2	2		
	Италия тарыхында Риссорджименто доорунун аякташы			4	
	Австро-Венгрия империясы империализм мезгилинде			4	
	XIX – XX кылымдардын тогосуусундагы эл аралык мамилелер. Биринчи дүйнөлүк согуш (1914-1918-жж.)			4	
11	Монголия XIX кылымдын 70-жылдарынан –XX кылымдын биринчи жарымына чейин	2	2	2	
12	Корея XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	2	2	2	
13	Вьетнам XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	2	2	2	
14	Афганистан XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	2	2	2	
15	Египет XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	2	2	2	
	БААРДЫГЫ:	30	30	60	

2. Курстун тематикалык мазмуну

№	Темаларды аталышы	Мазмуну
1-модуль		
1	Тема №1. XIX кылымдын акыркы чейрегиндеги Цин империясы	Цин өкмөтүндөгү саясаттын өзгөрүшү. Капиталисттик мамлекеттердин Кытайга болгон агрессиясы. 1884-1885-жж. Франция менен Кытайдын, 1894-1895-жж. Япония менен Кытай өлкөлөрүнүн ортосундагы согуш. Кан Ювейдин жетекчилигиндеги реформисттик кыймыл. Сунь Ятсендин жетекчилигиндеги революциялык демократиялык кыймылдын жаралышы.
2	Тема №2. Азиянын ойгонушу доорундагы Кытай	XX к. башында Кытайда капитализмдин орношу. “Үч элдик принцип”. Синьхай революциясы. Цин династиясынын жоюлушу. Юань Шикайдын диктатурасынын орношу. Кытай биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында. Кытайга карата Япониялык агрессия.

3	Тема №3. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Япония	Япониядагы капитализмдин өнүгүшүнүн өзгөчөлүктөрү. XIX к. 70-90-жж. Япониянын тышкы саясатындагы агрессивдүүлүк. Япония – Россия Биринчи дүйнөлүк согуш аралыктарындагы мезгилдерде. Корея жана Манчжурияга карата Япониялык агрессия.
4	Тема №4. XX кылымдын башындагы Индия 1905-1908-жылдагы революциялык жогорулоо	Колониялдык башкаруу системасындагы өзгөрүүлөр. 1860-1870-ж. буржуазиялык-улуттук кыймылдар жана алардын негизги агымдары, саясий программалары. Индия Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында. Улуттук конгресс жана мусулмандар лигасы. М.К.Гандинин ишмердүүлүгүнүн башталышы.
5	Тема №5. Англиялык колонизаторлорго каршы Афганистан элинин күрөшү	Афганистанга карата англиялык агрессия жана 1878-1880-жж. экинчи англо-афгандык согуш. 1893-ж. Гандамактык көз каранды кылуучу келишим. Англиялык баскынчыларга каршы пуштун урууларынын көтөрүлүшү. 1907-ж. англо-орустук макулдашуу жана Афганистан. Жаш афгандар кыймылы. Биринчи дүйнөлүк согуш мезгиндеги Афганистан.
6	Тема №6. 1905-1911- жылдардагы Иран революциясы	XIX к. Ирандын жарым колонияга айлануусу. 1905-1911-жж. революциянын алдында буржуазиялык улутчулдуктун жана элдик кыймылдын түйүлдүгүнүн пайда болушу. Революциянын башталышы, жүрүшү, тарыхый мааниси. Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилдеринде Иранга карата таасир тийгизүү чөйрөсү үчүн Европа мамлекеттеринин күрөшү. Согуш жылдарындагы Ирандагы улуттук боштондук кыймылдар.
7	Тема №7. XIX кылымдын аягындагы Осмон империясы. Жаш түрктөрдүн революциясы	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Түркиянын коомдук-экономикалык өнүгүшү. 1877-1878-жылдардагы Россия менен Түркиянын согушу. 1878-ж. кабыл алынган Берлин трактаты. Осмон империясынын жарым колонияга айланышы. Панисламизм жана оттоманизм. Жаш түрктөр революциясынын өбөлгөлөрү. Биринчи дүйнөлүк согушка Түркиянын катышуусу. Түрк армиясынын жеңилиши.
8	Тема №8. Орто Азия XIX к. аягы XX к. башталышында	Түркстандагы XIX к. аягы XX к. башындагы улуттук кыймыл. Орус колонизаторлоруна каршы күрөшүү. Джадиддердин кыймылы. Исмаил-бей Гаспаларинин ишмердүүлүгү. Абу Наср Курсави. Махмуд-Ходжа Бехбуди. Мунаввар Кари Абдрашид, Убайдулла Ходжаев, Али-хан Букейханов, Ахмед Байтурсун
9	Тема №9. Франция менен Пруссиянын согушу жана 1871-жылдагы Париж коммунасы	XIX кылымдын 60-жж. аягында Франциянын социалдык-экономикалык абалы. Франк-прусс согушунун себептери, шылтоосу башталышы жыйынтыгы. Франция революциянын алдында. 18-марттагы көтөрүлүш. Коммуна пролетариаттын алгачкы диктатуралык тажрыйбасы. Коммунанын жеңилиши. Париж Коммунасынын сабактары жана тарыхый мааниси.

10	<p>Тема №10. XIX кылымдагы европалык индустриалык цивилизация: “классикалык капитализм” доору</p>	<p>Өнөр жай төңкөрүшү жана индустриалдык коомдун социалдык-экономикалык системасынын калыптанышы. Капиталисттик өндүрүштүн андан ары модернизацияланышына илимий ачуулардын жана техникалык ойлоп табуулардын тийгизген таасири (А.Вольта, Х.Эрстед, А.Ампер, М.Фарадей, Д.Макавелл, Г.Герц, Г.Ом, У.Курс). Эркин базар атанашуу системасынын өз алдынча иштөө принциби жөнүндө XIX к. экономикалык теория (Д.Рикардо, Ж.Б.Сэя, Т.Р.Мальтустун идеялары). Классикалык саясий экономиядагы романтикалык сын (Ф.Бастиан, Ж.де Сисмонд). Индустриалдык цивилизациянын шарттарында коомдун техногендик негиздеринин өсүшү. Капиталисттик өндүрүштүн циклдери Батыш өлкөлөрүнүн коомдук өнүгүү циклдери катарында (кыска мөөнөттүү “Китчиндин циклдери”, орто мөөнөттүү “Жуглардын циклдери”, узак мөөнөттүү “Кондратьевдик толкундары”) ашыкча өндүрүүнүн циклдик кризистери жана структуралык кризистер. Либерализмдин жана демократиянын принциптери. “манчестер либерализминин” доктринасы. Либералдык конституциялык моделдин калыптанышы. “Калдык жана каршы тендик системасы”, “Мамлекет – түнкү күзөт” концепциясы.</p> <p>Консерватизмдин идеологиялык доктринасынын калыптанышы (Э.Берк, Ж.де Местра, Л.де Бональд, С.Колриджанын эмгектеринде). Салттуулук (традиционализм) консерватизмдин шайкештиги.</p>
11	<p>Тема №11. XIX кылымдагы адам дүйнөсү; илимдин жана техниканын өнүгүшү</p>	<p>XVIII- XIX к. техникалык ойлоп табуулар жана илимий ачуулар (Д.Рей, Т.Ньюкомен, Г.Фаренгейт, К.Линней, А.Цельский, Б.Франклин, А.Аркрайт, Д.Резорфорд, Д.Уайт, А.Лавуазье, Робертс, Д.Смит, Ш.Клауссен, Э.Каупер, Г.Бессемер, П.Мартен, В.Л.Семячников, П.Р.Багратион, Р.Тревитик, Д. Стефенсон, Р.Фултон, Ф.Сольва, П.Л.Шиллинг, С.Морзе, Б.С.Якоб, А.Боде, Ф.Рейс). Урбанизация, маргиналдаштыруу проблемалары. Рационалисттик философия. Индустриалдык коомдун менталдык структурасы: массалык аң сезимдин өсүшү жана модернизация мезгилинин аяктоосундагы коомдук психология. Секуляризация процессинин аякташы.</p>
12	<p>Тема №12. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Англиядагы империализмдин өзгөчөлүктөрү</p>	<p>Улуу Британиянын XIX – XX к. тогошуусунда экономикалык өнүгүүсү. Монополиялардын уюшулушу “Армстронг-Уитворс”, “Дорман-Лонг”. Жеңил өнөр жайындагы тресттер. Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарындагы Улуу Британиянын экономикасы. Англиядагы кош партиялык система. Лейбористтер партиясынын жаралышы. 1918-ж. шайлоо реформасы. Империализм доорундагы Улуу Британиянын колониалдык экспанциясы. Улуу Британия Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилинде.</p>
2-модуль		

13	Тема №13. АКШ: индустриалдык коомго жана “прогрессивдүү эрага”	XIX кылымдын акыркы декадасы - XX кылымдын башында АКШдагы экономикалык жетишкендиктер. “Көчмөн капитализм” – АКШнын экономикалык жетишкендиктеринин негизи катары: миллиондогон америкалыктар жана иммигранттар тарабынан жаратылыш ресурстарын эркин ишкердикте өздөштүрүү. Глобалдык масштабдагы техникалык жетишкендиктер. “Дженералл электрик”, “Белл” лабораториялары жана алардын продукциялары. Т.Эдисон – АКШдагы электр станциялары, Дж.Истмен – “Кодак” компаниясы, К.Жиллет – сакал алгычтар. Америкалык өнөр жай магнаттары Дж.Д.Рокфеллердин, Дж.П.Моргандын ишкердиги. 1886-ж. Америкалык эмгек федерациясынын ишкердиги (АЭФ). Т.Рузвельттин, У.Тафттын ишмердиги. АКШнын тышкы саясаты.
14	Тема №14. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Франция	XIX – XX к. тогошуусунда Франциянын экономикалык өнүгүүсү. Финансы жана банк системасы. “500 үй-бүлө” – француз коомчулгунун финансы жана ишкердик элитасы. Капиталды экспорттоо. Жаңы мамлекеттик режимдин түзүлүшү (1871-1875жж.) Үчүнчү респбуликанын конституциялык-укуктук түзүлүшү. Консервативдик кыймылдардын консолидациясы (орлеанистер, легитимисттер, банопартистер). Республикачылдар менен радикалдардын келишими. Ж.Клемансо. Көп партиялуулук. Франциянын Бириккен социалисттик партиясы. Ж.Жорес. 1904-ж. «Антант кордиаль» деп аталган Англия менен Франциянын келишими. 1907-ж. Үчилтик келишим. Биринчи дүйнөлүк согуштагы Франциянын максаттары.
15	Тема №15. Империализм доорундагы Батыш Европанын чакан өлкөлөрү	Бенилюкс аймагынын геосаясий биригүүсү. XIX - XX кылымдардын тогошуусундагы Бельгия менен Нидерландиянын социалдык жана экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү. Бенилюкс өлкөлөрүндөгү конституциялык монархия –саясий-укуктук жана социалдык-маданий функциялары. Альберт I Бельгискийдин ишмердүүлүгү. Улуу герцогиня Мария Адленддын бийлик жүргүзүү убагында жана Улуу герцогиня Шарлоттанын “саясатты түп тамырынан өзгөртүү” мезгилинде Люксембургдагы саясий каатчылык. Бенилюкс өлкөлөрү Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында.
16	Тема №16. Германия империясы XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында	Империализм доорундагы Германиянын экономикалык өнүгүүсү. Немец коомунун социалдык структурасынын өзгөчөлүктөрү. XIX – XX кылымдардын тогошуусундагы Германиянын ички саясатынын өнүгүшү. Админстративдик реформа. “Культуркампф”. “Жумушчулардын мыйзам чыгаруу эрасы”. Германиядагы алдыңкы саясий партиялар жана кыймылдар. Биринчи дүйнөлүк согуштагы германиянын максаттары.
17	Тема №17. Италия тарыхында Риссорджименто доорунун аякташы	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Италиянын мамлекеттик түзүлүшү. Папа облусунун Италияга кошулушу. Борбордун Рим шаарына көчүрүлүшү. Италиянын Конституциясы-Статут. Эки палаталуу парламент. Либералдардын бир бөлүгү мелүүн демократтардын “солчул” блогуна биригүүсү жана алардын программасы. “Парламент революциясы” (1876-ж). Биринчи дүйнөлүк согушка Италиянын кириши.
18	Тема №18. Австро-Венгрия империясы империализм мезгилинде	Австро-Венгриянын түзүлүшү жана дуализм системасынын консолидацияланышы: 1867-ж. түзүлгөн Австрия менен Венгриянын келишими. Австро-Венгрия – ич ара бири бирине көз каранды эмес эки өлкө – Австрия (Цислейстания) жана Венгрия

		(Транслейстания). Автрия жана Венгриянын административдик түзүлүшү. Биринчи дүйнөлүк согуштун алдында Австрияда саясий партиялардын орду. Биринчи дүйнөлүк согушка Австро-Венгриянын катышышы.
19	Тема №19. XIX – XX кылымдардын тогошуусундагы эл аралык мамилелер	Империализм доорундагы эл аралык мамилелердин мүнөзү. Империализм доорунда эл аралык конфликтерди глобалдаштыруу жана аскердик саясий блокторду түзүү. Кытайда үстөмдүк кылууну бөлүштүрүү үчүн күрөш. Япониянын экспансиясынын жайылышы. Үчтүктөр жана Антанта союздарынын пайда болушу.
20	Тема №20. Биринчи дүйнөлүк согуш (1914-1918-жж.)	Биринчи дүйнөлүк согуштун чыгышынын себептери. 1914-ж. өткөрүлгөн аскердик согуштук - компаниялар, 1915-ж. өткөрүлгөн аскердик согуштук - компаниялар, 1916-ж. өткөрүлгөн аскердик согуштук - компаниялар, 1917-ж. өткөрүлгөн аскердик согуштук - компаниялар, 1918-ж. өткөрүлгөн аскердик согуштук – компаниялар.
21	Тема №21. Монголия XIX кылымдын 70-жылдарынан –XX кылымдын биринчи жарымына чейин	XIX кылымдын экинчи жарымында Монголиянын социалдык-экономикалык абалы. XX к. башында Монголияда маньчжур династиясынын административдик-саясий эзүүсүнүн күч алышы. Монголияда колониалдык жана феодалдык эзүүгө каршы элдик көтөрүлүштүн чыгышы. Монгол автономиясынын уюшулушу.
22	Тема №22. Корея XIX кылымдын экинчи жарымы – XX кылымдын башында	XIX кылымдын экинчи жарымында Кореянын социалдык-экономикалык абалы. Башкаруу органдарынын обочолонгон саясатты жүргүзүшү. Чет өлкөлөр менен болгон тең укуксуз келишимдер. XIX к. 60-70-жж. Кореяда либералдык дворяндардын реформатордук кыймылынын пайда болушу. 1893-1894-жж. Кореядагы дыйкандар көтөрүлүшү. XIX к. аягында капталистик мамлекеттердин Корея үчүн басып алуучулук күрөшүнүн курчушу.
23	Тема №23. Вьетнам XIX кылымдын экинчи жарымы – XX кылымдын башында	1870 -ж. Түштүк Вьетнамдын алты провинциясы Франциянын колониялык ээлигине айланышы. Вьетнам Франциянын агрардык-сырьёлук базасына айлануусу. XIX кылымдын 80-90-жж. француздарга каршы вьетнам элинин күрөшү. XX кылымдын башында Вьетнамдагы улуттук-боштондук кыймыл. Вьетнам биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында. Вьетнамда автономиялык режимдин орношу.
24	Тема №24. Афганистан XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	Афганистан XIX к. экинчи жарымында. Англия менен Афганистандын 1871-1881-ж. экинчи согушу. Афганистанда Якубхандын бийлик кылышы. Түндүк Афганистанда Абдурахман башында турган армиянын “ыйык согуш” жарыялашы жана анын ички жана тышкы саясаты. Афганистанда эмир Хабибулланын бийлиги. “Жаш афгандар” кыймылынын максаттары жана милдеттери.
25	Тема №25. Египет XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	XIX кылымдын экинчи жарымында Египеттин социалдык-экономикалык абалы. 1879-1882-жж. жергиликтүү элдин улуттук боштондук кыймылы. “Ата мекен” (Хизб аль-ватани”) партиясынын уюшулушу жана анын негизги максаттары жана милдеттери. XIX к. акыркы чейрегинде Англиянын аскерлеринин Египетке каршы агрессияларды уюштурушу. Суэц каналынын статусу жөнүндө конвенция. 1883-ж.Египетте кабыл алынган чек-телген мыйзам. Хедивтин Улуу Британияга толугу менен баш

		ийиши. Окупацияны токтотуу, конституциялык режимди орнотуу боюнча Египеттеги саясий-боштондук кыймылдар.
--	--	--

1– модуль

Семинар №1

Тема: Кытайдагы Ихэтуандардын көтөрүлүшү (1898-1901-жж.)

Семинардын планы:

1. Кытайдагы реформатордук жана буржуазиялык-демократиялык кыймылдардын жаралышы.
2. 1898-1899-жж. Кытайда империализмге каршы күрөштөрдүн жаралышы
3. Жергиликтүү элдердин көтөрүлүштөрүн басууда империалистик мамлекеттердин ролу
4. Көтөрүлүштү басуу. Кытайдын башкаруу аппаратында жаңы күчтөрдү топтоо.

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Кытай жана империалистик мамлекеттер
2. Кытайдагы Сунь Ятсендин Убактылуу өкмөтүнүн революциялык ишмердүүлүгү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Кытайдын “күч алышынын” кесепеттери
2. Россия-Кытай чек арасынын калыптанышы

Адабияттар:

1. Бродский А.М. Американская экспансия в северо-восточном Китае. 1898-1905.-Львов,1965
2. Восстание ихэтуаней: документы и материалы. - М.,1968
3. Григорьев А.М. Антимпериалистическая программа китайских революционеров(1895-1905).- М.,1966
4. Ерусалимский А.С. Проникновение германских монополий в Китай на рубеже XIX - XX вв.//Вопросы истории.-№9.-1960
5. Новая история Китая.-М.,1972Остриков П.И. Империалистическая политика Англии в Китае в 1900-1914 гг.-М.,1978

Семинар №2

Тема: XX к. башталышындагы Кытай. 1911-1913-жж. революция

Семинардын планы:

1. Кытайдагы революциялык кырдаалдын жаралышы
2. Сун Ятсендин үч принциби
3. Учан көтөрүлүшү жана революциянын башталышы
4. Революция мезгилиндеги империалистик мамлекеттердин позициясы
5. Синьхай реоволюциясынын мүнөзү, жыйынтыгы жана мааниси

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Синьхай реоволюциясынын алдындагы Цин өкмөтүнүн ички саясаты
2. Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилиндеги Кытайдын позициясы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Революцияны басыш үчүн Цин династиясынын аракеттери
2. Цин династиясынын жоюлушу жана Юань Шикайга бийликтин өтүшү

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.2.-М.,1994
2. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история Азии и Африки М.,1982
3. История стран Азии и Африки в новое время.-М.,1991

4. Кримов .Г. Общественная мысль и идеологическая борьба в Китае. М.,1974
5. Никифоров В.Н. Первые китайские революционеры.-М.,1980

Семинар №3

Тема: XIX кылымдын төртүнчү чейреги - XX кылымдын башындагы Япония

Семинардын планы:

1. XIX 70-80-жж. Япониянын өнөр жайынын өнүгүшү.
2. 1904-1905-жж. Россия – Япония согушу
3. Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарындагы Япония

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Ыраакы Чыгышта Япониянын милитаристтик агрессиялык саясаты
2. Портсмут тынчтыгы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Япониянын тышкы саясаты
2. XX к. башында Японияда монополиялардын өсүшү
3. Портсмут тынчтык келишими

Адабияттар:

1. Васильев Л.С. История Востока.-Т.2.-М.,1994
2. Гольдберг Д.Н. Очерки истории рабочего и социалистического движения в Японии (1868-1908).- М.,1976
3. История стран Азии и Африки в новое время.-М.,1991
4. Норман Г. Становление капиталистической Японии.-М.,1986
5. Очерки новой истории Японии.-М.,1958
6. Тихвинский С.Л. Россия и Япония.-М.,1996

Семинар №4

Тема: Индиядагы элдик көтөрүлүштөр (1857-1859-жж.)

Семинардын планы:

1. Индиядагы көтөрүлүштүн себептери
2. Көтөрүлүштүн жүрүшү, мүнөзү жана жеңилишинин себептери
3. Англиялык колонистер үчүн көтөрүлүштүн кесепеттери

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Индиядагы буржуазиялык улутчулдуктун жаралышы
2. Биринчи дүйнөлүк согуш алдындагы англиянын колониялык саясаты
3. Индо-мусулман чыр-чатактарын чыгаруу

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. 1905-1907-жж. Индияда революциялык кыймылдын күчөшү
2. Тилак процесси жана Бомбейдеги жалпы иш таштоо

Адабияттар:

1. Антонова К.А., Бонград-Левин Г.М., Котовский Г.Г. История Индии.-М.,1979
2. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история Азии и Африки М.,1982
3. Народное восстание в Индии 1857-1859 гг.-М.,1957
4. Осипов А.М. Великое восстание в Индии 1857-1859 гг.-М.,1957
5. Осипов А.М. Национально-освободительное восстание 1857-1859 гг.в Индии//История стран Востока (проблемы нового времени).-М.,1978
6. Шастико П.М. Нан Сахиб.-М.,1967

Семинар №5

Тема: Англо-афгандык согуш жана Афганистандын көз каранды өлкөгө айланышы

Семинардын планы:

1. XVII-XIX к. биринчи жарымындагы Афганистандын коомдук жана мамлекеттик түзүлүшү.
2. 1832-1842-жж. англо-афган согушу
3. Афганистандын биригиши жана 1878-1881-жж. экинчи англо-афган согушу
4. Афганистандагы эмирдик башкаруу жана Афганистандын жабык өлкөгө айланышы
5. Англо-орустук атандашуучулук жана “Дюранд сызыгынын” орношу

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Биринчи англо-афган согушунун алдындагы Афганистандын социалдык-экономикалык абалы
2. Афганистан биринчи жана экинчи англо-афган согуштарынын ортосунда

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Афган коомчулугунун этникалык курамы: пуштундар жана пуштун эместер
2. Афган урууларынын жайгашуусу, чарбасы жана уруктук уюму

Адабияттар:

1. Бальян Б.П. Дипломатическая история русско-афганских войн.-Ереван, 1988
2. История Афганистана с древнейших времен до наших дней.-М.,1982
3. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991
4. Массон В.М., Ромодин В.А.История Афганистана.-Т.1.-М.,1965
5. Риштия С.К. Афганистан в XIX в.-М.,1958
6. Практикум по истории стран Азии.-М.,1990

Семинар №6

Тема: Иран революциясы (1905-1911-жж.)

Семинардын планы:

1. Ирандагы революциянын өбөлгөлөрү. 1905-ж. Россия мамлекетиндеги болуп жаткан революциянын Иран мамлекетине тийгизген таасири
2. Революциянын негизги этаптары жана таптык күчтөрдүн катышышы
3. Муджахиддердин коомдук уюму жана анда ирандык буржуазиялык революциянын ролу.
4. Революция жылдарында Иранга карата Англия, АКШ жана Россиянын саясаты
5. Иран революциясынын мүнөзү, кыймылдаткыч күчтөрү жана мааниси

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Империалисттик мамлекеттердин Иран мамлекетине карата саясаты
2. 1907-ж. англия менен Россия мамлекеттеринин макулдашуусу
3. Өз ара согушуп жаткан мамлекеттин аскерлеринин Ирандын аймагын басып алышы.

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Шииттик дин өкүлдөрүнүн Иран мамлекетинин күнүмдүк жашоосундагы ролу
2. Ирандык Азербайжандагы көтөрүлүш
3. 1911-ж. Россия жана Англиянын Иранга болгон интервенциясы

Адабияттар:

1. Агаев С.Л. Иран в прошлом и настоящем (пути и формы революционного процесса).-М.,1981
2. Агаев С.Л. Иранская революция 1910-1911 гг. //Народы Азии и Африки.-№4.-1975
3. Белоа Н.К. Саттар-хан – герой иранской революции 1905-1911 гг.//Иран.История и современность.-М.,1983
4. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история Азии и Африки М.,1982
5. Зарождение идеологии национально-освободительного движения (XIX – начало XX в.).-М.,1973
6. Иванов М.С. Иранская революция 1905-1911 гг.-М.,1957

Семинар №7

Тема: Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарындагы Түркия

Семинардын планы:

1. Биринчи дүйнөлүк согушка Түркиянын катышуусу
2. Согушта Түркиянын армиясынын жеңилиши жана бүлүнүшү

3. Жаш түрктөр саясатынын кыйрашы

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Улуттук азчылыктарга каршы Түркиянын геноцидтик саясаты
2. Жаш түрктөр революциясы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Өлкөнүн коомдук-саясий жашоосундагы армиянын ролу
2. Батыш Европа мамлекеттеринин жаш түрктөр революциясына карата мамилеси

Адабияттар:

1. Алиева Г.З. Турция в период правления младотурок.-М.,1972
2. Васильев Л.С. История Востока.-Т.2.-М.,1994
3. Гасанова Э.В. Идеология буржуазного национализма в Турции в период младотурок (1908-1914).- Баку,1966
4. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история Азии и Африки М.,1982
5. История стран Азии и Африки в новое время.-Ч.2.-М.,1991
6. Новичев А.Д. Турция. Краткая история.-М.,1965
7. Шипилькова В.И. Младотурецкая революция 1908-1909 гг.-М.,1977

Семинар №8

Тема: Орто Азия XIX к. аягы XX к. башталышында

Семинардын планы:

1. Түркстандагы XIX к. аягы XX к. башындагы улуттук кыймыл
2. Орус колонизаторлоруна каршы күрөшүү. Джадиддердин кыймылы
3. Исмаил-бей Гаспаларинин ишмердүүлүгү
4. Абу Наср Курсави. Махмуд-Ходжа Бехбуди. Мунаввар Кари Абдрашид, Убайдулла Ходжаев, Алихан Букейханов, Ахмед Байтурсун
- 5.

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Джадиддердин кыймылы
2. Исмаил-бей Гаспаларинин ишмердүүлүгү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Түркстандагы XIX к. аягы XX к. башындагы улуттук кыймыл
2. Абу Наср Курсави. Махмуд-Ходжа Бехбуди. Мунаввар Кари Абдрашид, Убайдулла Ходжаев, Алихан Букейханов, Ахмед Байтурсундун ишмердүүлүктөрү

Адабияттар:

1. Волгин В.Л. Очерки истории социалистических идей.-М.,1976
2. Губер А.А., Ким Г.Ф., Хейфец А.Н. Новая история Азии и Африки М.,1982
3. Зарождение идеологии национально-освободительного движения (XIX – начало XX в.).-М.,1973

Семинар №9

Тема: Париж коммунасы

Семинардын планы:

1. Франция революциянын алдында: социалдык-экономикалык себептери
2. 1871-ж. 18-марттагы көтөрүлүш
3. Коммуна кеңеши
4. Коммунанын жеңилиши
5. Париж коммунасынын тарыхый мааниси

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Прудонисттер
2. Бланкисттер
3. Неоякобинчилер
4. Антибонапартистер
5. 1870-ж. 4-сентябрдагы революция

6. Улуттук гвардия жана Лаур армиясы
7. Коммуна – пролетариат диктатурасынын алгачкы тажрыйбасы катары
8. Париж коммунасынын сабактары жана тарыхый мааниси
9. Коммуна жана дыйкандар

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Франция менен Пруссиянын согушу
2. I Интернационалдын француз секциясынын ишмердүүлүгү
3. Франция-Пруссия согушунун саясий жана психологиялык жыйынтыгы
4. Коммуна кеңешинин ишмердүүлүгү

Адабияттар:

1. История Парижской коммуны 1871 г.-М.,1971
2. Итенберг Б.С. Россия и Праижской Коммуне.-М.,1971
3. Маркс К., Энгельс Ф. , Ленин В.И. О Парижской Коммуне.-М.,1971
4. Новая история Европы и Америки.-М.,2003
5. Первый Интернационал. 1870-1876.-Ч.2.-М.,1965

Семинар №10

Тема: XIX кылымдагы европалык индустриалык цивилизация: “классикалык капитализм” доору

Семинардын планы:

1. Индустриалдык өлкөлөрдүн социалдык-экономикалык системасынын модернизация процессинин өнүгүшүнө колониалдык экспансиянын тийгизген таасири
2. Индустриалдык цивилизациянын шарттарында коомдук техногендик негиздеринин өсүшү
3. “Классикалык капитализм” доорундагы либерализмдин жана демократиянын принциптери

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Орто мөөнөттүү “Жуглардын цикли”
2. Узак мөөнөттүү “Кондратьевдин толкундары”
3. Индустриалдык цивилизациянын структуралык кризиси
4. “Манчестер либерализм” доктринасы
5. “Күч менен токтотуу жана карама-каршылык системасы”
6. “Мамлекет-түнкү күзөт” концепциясы
7. Либералдык-демократиялык идеологиядагы улуттук маселе
8. Консерватизмдин идеологиялык доктринасынын концепциясы
9. О.Бланктын саясий философиясы
10. Элитардык коомдук кыймылдар

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. К.Маркс жана Ф.Энгельстин ишмердүүлүк мезгилиндеги марксизм идеологиясынын өзгөчөлүктөрү
2. Анархо-индивидуализм
3. Анархо-федерализм
4. Анархо- коммунизм
5. Анархо-синдикализм

Адабияттар:

1. Азаркин Н.Н. История политических учений.-Вып.1.-М.,1994
2. Исаев Б.А. Основные идеи и течения в истории политической мысли.-Петрозаводск,1995
3. История Европы.-М.,1996
4. История социально-политической мысли (XIX - XX вв.).-Ч.2.СПб.,1993
5. Новая история стран Европы и Америки. Второй период.-М.,1998

Семинар №11

Тема: XIX кылымдагы адам дүйнөсү: илимдин жана техниканын өнүгүшү

Семинардын планы:

1. Агартуучулар адамзат цивилизацияларынын өнүгүшү жөнүндө. Прогресс идеясы
2. Индустриалдык коомдун менталдык структурасы: массалык аң-сезимдин өсүшү жана модернизация мезгилинин аяктоосундагы коомдук психология
3. Секуляризация процесси жана менталдык структуралык рационализм

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX к. техникалык ойлоп табуулар
2. XIX к. илимий ачуулар
3. XIX к. машиналык индустрия
4. Батыш өлкөлөрүндөгү философиядагы рационализм
5. XIX к. Батыш Европа өлкөлөрүндөгү коомдук ойлоолордун секуляризациясы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Агартуучулук идеологиясындагы “евроцентризм”
2. Агартуучулар адамзат цивилизациясынын өнүгүшү жөнүндө
3. Агартуучулук доорунун экономикалык окуусу
4. Европалык индустриалдык цивилизация
5. Индустриалдык коомдун менталдык структурасы
6. Индустриалдык коомдогу дин
7. XIX к. европалык өлкөлөрдөгү билим берүү системасы

Адабияттар:

1. Агапова И.И. История экономических учений.-СПб.,1995
2. Бартенев С.А. Экономические теории и школы.-М.,1996
3. Великие мыслители Запада.-М.,1998
4. Виргинский В.С., Хотенков В.Ф. Очерки истории науки и техники. 1870-1917.-М.,1988
5. История открытий. Энциклопедия.-М.,1996
6. Кафели И.Ф. История науки и техники.-СПб.,1995
7. Романовская Т. Наука в XIX- XX вв. в контексте истории культуры.М.,1995

Семинар №12

Тема: XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Англиядагы империализмдин өзгөчөлүктөрү

Семинардын планы:

1. Империализм доорундагы Улуу Британиянын колониалдык экспанциясы
2. XIX- XX кк тогошуусундагы Улуу Британия эл аралык мамилелер системасында
3. Улуу Британия Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилинде
4. Улуттар Лигасын түзүү жана ага Англия мамлекетинин дипломатиялык көз карашы

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Империализм доорунда Англия экономикасында монополиялардын түзүлүшү, формалары жана ролу
2. Империализм маалындагы Англиянын аскердик концерндери
3. Империализм мезгилиндеги Англиянын мамлекеттик системасы
4. У.Гладстондун кабинетинин реформасы
5. Ллойд Джордж жана “ллойд-джорджистер”
6. Англиядагы лейбористтик партия
7. Шинфейнерлер кыймылы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Империализм доорундагы Англиянын колониалдык экспанциясы
2. Англиянын Америкадагы аймактык басып алуулары
3. XIX- XX кк. Англия эл аралык мамилелер системасында
4. Англия Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында
5. Париж тынчтык конференциясындагы Англиянын позициясы

Адабияттар:

1. Виноградов К.Б. Дэвид Ллойд Джордж.-М.,1979

2. Грудзинский В.В. На повороте судьбы: Великая Британия и имперский федерализм.- Челябинск,1996
3. Жигалина О.И. Великобритания на Среднем Востоке. XIX- начало XX в. Анализ внешнеполитических концепций.-М.,1990
4. Халфин Н.А. Создание и распад Британской империи.-М.,1961
5. Новая история стран Европы и Америки.-М.,2003

2-модуль

Семинар №13

Тема: XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы АКШнын индустриалдык коомунун өнүгүшү

Семинардын планы:

1. XIX- XX кк. тогошуусундагы АКШнын экономикалык жетишкендиктери
2. Өлкөнүн кономикасына “көчмөн капиталдын” таасир этиши
3. Жаңы өнөр жай ишканаларынын пайда болушу
4. АКШдагы жумушчу кыймылдын өнүгүшү. 1886-ж. Америкалык эмгек федерациясынын (АЭФ) иш аракеттери
5. XX к. башында АКШнын өкмөтү жүргүзгөн тышкы саясат
6. Президенттер Т.Рузвельттин, У.Тафтын саясий ишмердүүлүктөрү

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX- XX кк. тогошуусундагы АКШнын прогрессивдүү, индустриалдуу коомчулугу
2. Окумуштуулар Т.Эдисон менен Дж.Истмендин маанилүү ачылыштары
3. АКШдагы ири колониалардын XIX к. аягында өнүгүшү
4. Тресттер – биргелешкен компаниялардын борборлоштурулган башкармалыгы
5. АКШдагы социалдык кыймыл
6. Партиялык кыймылдын өнүгүшү (гринбекердик, элдик, популисттикпартиялар)

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XIX- XX кк. тогошуусундагы АКШнын тышкы саясатынын өнүгүшү
2. Америкалык эмгек федерациясы – жумушчу кыймылдын локомотиви
3. Америкалык коомчулуктун өнөр жай менен байланышкан жашоосунда монополиялардын, тресттердин, компаниялардын өнүгүшү
4. Окумуштуулар Т.Эдисондун, Дж. Истеминдин илимий ачылыштары жана АКШнын экономикасына тийгизген тасири
5. XIX- XX кк. тогошуусундагы АКШнын социалдык-экономикалык өнүгүүсүнө жаңы жүргүзүлгөн реформалардын тийгизген таасири.

Адабияттар:

1. США. Конституция и законодательные акт.-М.,1993
2. История США.-Т.2-М.,1985
3. Байбакова Л.В. Двухпартийная система США в период “позволенного века.-М.,1996
4. Болховитинов Н.Н. Россия и США: архивные документы и исторические исследования.-М.,1981
5. Бустрин Д.Американцы: Демократический опыт.-М.,1993

Семинар №14

Тема: Француз экономикасы жана анын өнүгүүсүнө империализм дооруна илимий –техникалык ой-жүгүртүүлөрдүн тийгизген таасири

Семинардын планы:

1. Империализм доорунда Франциянын экономикасынын өсүшүнүн жалпы абалы
2. Буржуазиялык саясий экономиканын догматикалык мектеби (Р.Стурн, Л.Сэй)
3. Франциянын экономикасында “маржинализм концепциясынын” калыптанышы
4. Франциядагы “саясий экономиянын таза теориясы”. Л. Вальрас
5. Анархиялык синдикалисттердин, француз социалисттеринин экономикалык концепциясы
6. “Прединституционализм”. солидаризм салттарынын өнүгүшү
7. XX к. башында Францияда радиактивдүүлүктүн изилдениши
8. XX к. башында Францияда математика жана химия мектептеринин ачылышы

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында француз монополиясынын түзүлүшүндөгү өзгөчөлүктөр
2. Биринчи дүйнөлүк согуштун Франциянын экономикасынын өнүгүшүнө тийгизген таасири: чыгашалар жана кирешелер
3. Маржинализм жана Францияда мамлекеттик экономиканын өнүгүүсү
4. Франциядагы Үчүнчү республиканын конституциялык жана укуктук түзүлүшү
5. “Аксъен Франсез”
6. XIX к. 70-ж. аягы -80-ж. башындагы Франциядагы монархиялык кыймыл
7. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Франциядагы анархиялык синдикализм жана буланжизм
8. Франция биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. «500 үй-бүлө» - француз коомчулугунун финансылык жана ишкердик элитасы
2. “Франкофония”
3. Үчүнчү республиканын конституциялык укуктук түзүлүшү
4. Францияда “монархисттердин башкаруусу”
5. Француз клерикализи
6. “Мильерандын казуусу”
7. Франциядагы анархиялык синдикализм
8. “Антант кордиалы”
9. Франция биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Адабияттар:

1. Асслэн Ж.П. Экономическая история Франция с XVIII в. до наших дней.-М.,1995
2. Виригинский В.С., Хотенков В.Ф. Очерки истории и техники. 1870-1917.-М.,1988
3. Мафред А.З. Внешняя политика Франции.1871-1900.-М.,1973
4. Монополистический капитализм, его историческое место //Экономические науки.-№1.-1990
5. Субботин В.А. Колонии Франции в 1870-1918 гг.-М.,1973

Семинар №15

Тема: Империализм доорундагы Батыш Европанын чакан өлкөлөрү

Семинардын планы:

1. XIX- XX кк. тогошуусундагы Бельгия менен Нидерландиянын социалдык жана экономикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү
2. Бенилюкс өлкөлөрүндөгү конституциялык монархия – саясий укуктук жана социалдык маданий функциялары
3. Бенилюкс өлкөлөрү биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX- XX кк. тогошуусундагы Бенилюкс өлкөлөрүнүн экономикалык өнүгүүсү
2. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Бенилюкс өлкөлөрүнүн социалдык өнүгүүсү
3. XIX- XX кк. тогошуусунда Бенилюкс өлкөлөрүнүн саясий өнүгүүсү
4. XIX- XX кк. тогошуусунда Бенилюкс өлкөлөрүндөгү конституциялык монархия
5. Бенилюкс өлкөлөрүндөгү саясий католицизм
6. Бенилюкс өлкөлөрү биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Бенилюкс өлкөлөрүнүн түзүлүшү – негизги максаттары жана милдеттери
2. Альберт I Бельгийскийдин ишмердүүлүгү
3. Люксембургдагы саясий кризис
4. Бенилюкс өлкөлөрүндөгү 1919-ж. конституциялык реформалар
5. 1874-ж. Швейцарияда кабыл алынган Конституция
6. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Швейцария жана эл аралык гуманитардык уюмдар

Адабияттар:

1. Всемирная история.-Т.8.-М.,1961
2. Гренвилл Дж.История XX века.-М.,1999
3. История Европы.-Т.4.-М.,1996
4. История стран Центральной и Юго-Восточной Европы XX в.-М.,1997
5. Нации и национальный вопрос в странах Центральной и Юго-Восточной Европы во второй половине XIX- XX вв.-М.,1991
6. Новая история стран Европы И Америки. Второй период.-М.,1998

Семинар №16

Тема: Гогенцоллерндердин Германияны башкаруусунун акыркы жылдары

Семинардын планы:

1. XIX- XX кк. тогошуусунда Германия мамлекетинин империализминин өзгөчөлүктөрү
2. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Германия мамлекетинин ички саясатынын өнүгүүсү
3. “Либералдык эра”, “Культуркампф”, “Жумушчулардын мыйзам эрасы”, “Түз жолдон кыйшаюу багыты”, “Дранг нах Остен” түшүнүктөрү
4. Вильгельм II жүргүзгөн саясаты
5. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Германиядагы алдыңкы саясий партиялар жана кыймылдар
6. Германия биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX- XX кк. тогошуусунда Германия мамлекетинин империализминин өнүгүүсүндөгү аймактык өзгөчөлүктөрү
2. О.Бисмарктын башкаруусунун акыркы мезгили
3. XIX к. соңундагы Германиядагы административдик реформа
4. “Культуркампф”
5. Вильгельм II – “акыркы Гогенцоллерн”
6. Германия мамлекетинин XIX к. аягы - XX к. башындагы колониялык ээликтери
7. “Мамлекеттик гогентот блогунун” ишмердүүлүгү
8. Пангерман союзу
9. “Фелькиш кыймылы” жана “элдик социализм” идеологиясы
10. Бернштейнчилик – социал-реформизмдин негизги идеологиясы
11. Ф.Науман жана “Ортоңку Европа” концепциясы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Ири немец капиталынын өнүгүшүнүн өзгөчөлүктөрү
2. Германия мамлекетиндеги “социалдык империя” идеясы
3. Германия мамлекетиндеги “мамлекеттик гогентот блогу”
4. XIX- XX кк. тогошуусунда Германия мамлекетиндеги саясий католицизм
5. Пангерман союзу Фелькиш кыймылы жана “элдик социализм” идеологиясы
6. Кичи консерваторлор жана “консервативдик революция теориясы”
7. “Спартак” группасы К.Либкнехт, Р.Люксембург
8. Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилиндеги Германия

Адабияттар:

1. Бабинцев Н.Ф., Прокопьев В.П. Германская империя 1871-1918 гг.: историко-правовое исследование.-Красноярск,1984
2. Германская экспансия в Центральной и Восточной Европе. Сборник статей по истории так называемого “Дранга нах Остен”.-М.,1965
3. Ерусалимский А.С. Бисмарк. Дипломатия и милитаризм.-М.,1968
4. Новая история.-Т.3.1870-1918: Уч.для ун-тов и пед. ин-тов.-Под ред. И.С.Галкина.-М.,1960
5. “Дранг нах Остен” и народы Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы. 1871-1918.- М.,1977

Семинар №17

Тема: Италия тарыхында Риссординто доорунун аякташы

Семинардын планы:

1. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Италия мамлекетинин түзүлүшү
2. Ылдамдаштырылган модернизациянын натыйжасында Италияда социалдык карама-каршылыктардын татаалданышы
3. Биринчи дүйнөлүк согушка Италиянын катышуусу

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX- XX кк. тогошуусунда Италиянын католик чиркөөсү
2. Ыйык тактынын саясий программасы
3. Италияда 1914-ж. кабыл алынган энциклика
4. XIX- XX кк. тогошуусундагы “масон” уюмдары Италиянын саясий турмушунда
5. XIX- XX кк. тогошуусунда италиядагы жаңы идеялык-концепциялар
6. “Фаши кыймылы”
7. Италиядагы 1914-ж. “Кызыл жума”
8. Италия Биринчи дүйнөлүк согуш жылдаында

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Статут – Италиянын Конституциясы
2. Энциклика (1914)
3. Масон уюмдары Италиянын саясий турмушунда
4. Д.Джолитти жана “прогрессивдүү либерализм” идеялары
5. “Солчулдардын” программасы, “Парламенттик революция” (1876-ж.)
6. Г.Москанын жана В.Паретонун саясий теориясы
7. А.Лабриоланын синдикалисттик теориясы

Адабияттар:

1. История Италии.-Т.2.-М.,1970
2. Очерки истории Италии.476-1918 годы.-М.,1959
3. Берти Дж. Демократы и социалисты в период Рисорджименто.-М.,1965
4. Новая история стран Европы И Америки. Второй период.-М.,1998
5. Новая история стран Европы и Америки.-М.,2003

Семинар №18

Тема: Австро-Венгрия империясы империализм мезгилинде

Семинардын планы:

1. Австро-Венгриянын социалдык-экономикалык абалы. Дуалисттик мамлекеттин кризиси
2. Австро-Венгриядагы социал-демократиялык жумушчу кыймылы жана маданий революция
3. Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарындагы Австро-Венгрия

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Австро-Венгрия мамлекетинин уюшулушу
2. Австромаркисизм идеологиялык концепциясы
3. Биринчи дүйнөлүк согуштун алдында Австриядагы саясий партиялык абал
4. Австриядагы маданий революция
5. XIX к. 70-жж. Венгриядагы либералдык реформалар
6. XIX- XX кк. тогошуусунда мадьярлаштыруу саясаты
7. И.Тисанын диктатордук режими

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Австро-Венгриядагы конституциялык монархия
2. Франц Иосиф Инин ишмердүүлүгү
3. И. Тисанынын диктатордук режими
4. Австрия Республикасынын уюшулушу
5. Венгрия Республикасынын жарыяланышы
6. Австро-Венгрия Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында
7. Немей-Австрия мамлекетинин жарыяланышы

Адабияттар:

1. Австро-Венгрия: опыт многонационального государства.-М.,1995
2. Балакин В.Д. Тысячелетие Австрии //Вопросы истории.-№2.-1997
3. Виноградов В.Н. На руинах многонациональных империй //Первая мировая война. Пролог XX века.-М.,1998
4. Дараган Н.Я. Распад Австро-Венгрии //Советска этнография.-№6.-1991
5. Исламов Т.М. Крах Австро-Венгрии и судьбы Средней Европы //Россия и современный мир.-№1.-1995
6. Первая мировая война и проблемы политического переустройства в Центральной Европе.-М.,1991

Семинар №19

Тема: XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Европадагы эл аралык жумушчу кыймылы

Семинардын планы:

1. Революциялык кыймылдын жайылышынын себептери, анын кыймылдаткыч күчтөрү жана себептери
2. I Интернационалдын ишмердүүлүгүнүн акыркы мезгили
3. II Интернационалдын пайда болуусу жана ишмердүүлүгү
4. Ревизионизм, центризм жана анархо-синдикализм

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Марксизм XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында
2. Анархизм империализм доорунда
3. Бакунизм XIX- XX кк. чегинде
4. II Интернационалдын пайда болушу
5. XX кылымдын башындагы эл аралык жумушчу кыймылы
6. Ревизионизм жана центризм XIX- XX кк. чегинде
7. II Интернационалдын конгрестеринин мааниси

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Марксизм XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында: негизги багыттары
2. Социал-реформизм империализм доорунда
3. Марксизмдин революциялык центризми
4. Поссибилстер жана II Интернационалдын реформалары
5. Эл аралык социалистик конгресс

Адабияттар:

1. Второй Интернационал: социально-философские причины раскола социалистического движения.- М.,1991
2. Городе Роже. Марксизм в XX веке – М.,1994
3. Идейная борьба в эпоху империализма в странах Западной Европы и Америки.-М.,1983
4. История Второго Интернационала.-Т.1-2.-М.,1965-1966
5. Клямкин И.М. Революционный марксизм против методологии ревизионизма и центризма: Проблемы творческого развития теории и метода марксизма в конце XIX - начало XX в.- Воронеж,1988
6. Кривогуз И.М. Второй Интернационал. 1889-1914.-М.,1964

Семинар №20

Тема: XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында эл аралык мамилелер

Семинардын планы:

1. XIX к. аяк чениндеги эл аралык мамилелер
2. Франция менен Россиянын союзу. Англия жана “жалтырак бөлүнүү” саясаты
3. Үчтүктөр союзунун пайда болушу
4. Антантанын түзүлүшү
5. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында алдыңкы батыш мамлекеттеринин колониалдык экспансиясы
6. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында эл аралык мамилелердеги Балкан маселеси

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Жакынкы Чыгыш маселеси боюнча Англия менен Германиянын пикир келишпестиги
2. 1898-ж. Испания менен Америка Кошмо Штатынын согушу
3. 1908-ж. Англия менен жергиликтүү бур элинин согушу
4. 1904-1905-жж. Россия менен Япониянын согушу
5. 1912-1913-жж. Биринчи Балкан согушу
6. 1913-ж. Экинчи Балкан согушу

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Империализм доорундагы тышкы саясат идеологиясы
2. XIX- XX кк. чегинде Үчтүктөр союзуна кирген мамлекеттердин ишмердүүлүгү
3. XX кылымдын башталышында Антанта бирикмесине кирген мамлекеттердин ишмердүүлүгү
4. XX кылымдын башталышында Балкан союзунун ишмердүүлүгү

Адабияттар:

1. Актуальные проблемы международных отношений в конце XIX- начало XX в.-М.,1976
2. Балканы в конце XIX- начало XX в: Очерки становления национальных государств и политические структуры.-М.,1991
3. Виноградов К.Б. Мировая политика 60-80-х гг. XIX в. События и люди.-Л.,1991
4. “Дранг нах Остен” и народы Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы. 1871-1918.-М.,1977
5. Званич А.И. Обострение противоречий между империалистическими державами накануне Первой мировой войны.-М.,1962
6. Ротштейн Ф.А. Международные отношения в конце XIX в.-М.,1960

Семинар №21

Тема: Биринчи дүйнөлүк согуш (1914-1918-жж.)

Семинардын планы:

1. Биринчи дүйнөлүк согуштун башталышында Антанта менен Үчтүктөр блогунун стратегиялык пландары жана салыштырмалуу күчтөрү
2. Согуштун башталышы жана 1914-ж.компания
3. 1915-ж.компания учурундагы аскердик аракеттер. Вердендин алдындагы жана Соммадагы салгылашуу
4. 1917- ж. аскердик компаниялар жана согуштун аякташы
5. Биринчи дүйнөлүк согуштун дипломатиялык тарыхы
6. Биринчи дүйнөлүк согуштун жыйынтыгы жана тарыхый маниси

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Сараеводогу киши өлтүрүү жана Австро-Венгрия менен Сербиянын ортосундагы согуштун башталышы
2. 1914-ж. согуштук аракеттердин жүрүшү
3. 1915-ж. согуштук аракеттер
4. Шантильдагы Антантанын конференциясы
5. 1916-ж.согуштук аракеттердин жүрүшү жыйынтыгы
6. 1917- ж.согуштук аракеттер
7. Париж тынчтык конференциясы
8. Биринчи дүйнөлүк согуштун жыйынтыгы

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Биринчи дүйнөлүк согушта Үчтүктөр союзундагы мамлекеттердин негизги милдеттери жана максаттары
2. Биринчи дүйнөлүк согушта Антанта мамлекеттеринин негизги милдеттери жана максаттары
3. Улуттар лигасынын түзүлүшү

Адабияттар:

1. Авербух Р.А. Италия в первой и второй мировых войнах.-М.,1986
2. Айрепетян. М.Э., Кабанов П.Ф. Первая мировая война 1914-1918 гг.-М.,1964

3. Алексеева И.В. Агония сердечного согласия: Царизм, буржуазия и их союзники по Антанте. 1914-1917.-Л.,1990
4. Бовыкин В.И. Из истории возникновения Первой мировой война. 1914-1918.-М.,1964
5. Готлиб В.В. Тайная дипломатия во время Первой мировой войны.-М.,1960
6. Земсков В.И. Основные черты Первой мировой войны.-М.,1977
7. История Первой мировой войны 1914-1918.-Т.1-2.-М.,1975
8. Писарев Ю.А. Сараевское убийство 28 июня 1914 г. //Новая и новейшая история.-№5.-1970
9. Силин А.С. Преступление империализма – трагедия народов. Очерк войны 1914-1918 гг.-М.,1964

Семинар №22

Тема: Монголия XIX кылымдын 70-жылдарынан –XX кылымдын биринчи жарымына чейин

Семинардын планы:

1. XX к. башында Монголияда манчжур династиясында административдик-саясий эзүүнүнүн күч алышы
2. Монголияда колониялдык жана феодалдык эзүүгө каршы элдик көтөрүлүштөрдүн чыгышы
3. Монголия автономиясынын уюшулушу

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Циндердин Монголияга карата тышкы саясаты
2. Монголиянын экономикалык жана маданий жактан артта калышы
3. Монгол араттарынын колонизаторлорго каршы күрөшү
4. 1905-ж. Россия революциясынын монгол элинин улуттук-боштонук кыймылы тийгизген таасири
5. 1911-ж.декабрындагы куралдуу көтөрүлүштүн натыйжалары
6. Монгол автономиясынын уюшулушу

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Кытай феодалдарына жана соодагерлерине монгол жерлерин колониялдык басып алууга кеңири шарт түзүүсү.
2. Монголияда Кытай мамлекетинин соодагерлеринин жана сүткорлорунун ишмердүүлүгүнүн XX к. башында күчөшү
3. 1905-ж. монголиядагы араттардын көтөрүлүшү
4. 1911-ж. Монголиядагы куралдуу көтөрүлүш
5. Монгол автономиясынын уюшулушу

р

Адабияттар:

1. Владимирцова Б.Я. Общественный строй монголов.-М.,1934
2. Златкина И.Я. Очерки новой и новейшей истории Монголии.-М.,1957
3. Ширендыба Б.Монголия на рубеже XIX- XX вв. Улан-Батор,1963
4. Новая история стран зарубежной Азии и Африки.-Л.,1971
5. История стран Азии и Африки в новое время: Уч.для вузов по спец. “История”.-Ч.1-2.-М.,1989

Семинар №23

Тема: Корея XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында

Семинардын планы:

1. Кореянын чет элдик мамлекеттер менен тең укуктуу эмес келишимдери
2. XIX к. 60-70-жж. Кореяда либералдык дворяндардын реформатордук кыймылынын пайда болушу
3. XIX к. аягында капиталисттик мамлекеттердин Корея үчүн басып алуучулук күрөшүнүн курчушу

Контролдук иштердин жана рефераттардын темасы:

1. XIX к. экинчи жарымындагы Кореянын тышкы саясаты
2. 1876-ж. Канхвас келишими жана Кореянын чет мамлекеттер үчүн “ачылышы”
3. Ким Ок Кюн жетектеген “Тонниптан” партиясынын максаты
4. Мин королевасы башкарган “Сатэтан” партиясынын ишмердүүлүгү
5. 1893-1894-жж. дыйкандар көтөрүлүшү
6. Кытайдын Кореянын көз карандысыздыгын таанышы
7. Кореяда Япониянын протекторатынын орношу

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. 1883-ж. Корея Европада өнүккөн Англия жана Германия мамлекеттери менен тең укуктуу эмес келишимге кол коюшу
2. 1884-ж. Россия империясы үчүн Кореянын ири деңиз портторунун ачылышы
3. “Сатэтан” партиясынын ишмердүүлүгү
4. “Тонниптан” жана “Сатэтан” партияларынын ортосунда бийлик үчүн саясий күрөш
5. Кореяда Мин династиясынын кулашы
6. Корея Япониянын генерал-губернаторлугуна айланышы

Адабияттар:

1. Пак М.Н. К характеристике социально-политических отношений в Корее в XIX в.-М.,1952
2. Тягай Г.Д. Крестьянское восстание в Корее 1883-1895 гг. //Очерк истории Кореи во второй половине XIX в.-М.,1964
3. Шипаева В.И. Колониальное закабаление Кореи японским империализмом.-М.,1964
4. Ли Чхон Вон. Очерки новой истории Кореи.-Сэул, 1947
5. История стран Азии и Африки в новое время: Уч.для вузов по спец. “История”.-Ч.1-2.-М.,1989

Семинар №24

Тема: Вьетнам XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында

Семинардын планы:

1. Вьетнам Франциянын агрардык-сырелук базасына айлануусу
2. XIX кылымдын 80-90-жж. француздарга каршы вьетнам элинин күрөшү
3. XX к. башында Вьетнамдагы улуттук-боштондук кыймыл
4. Вьетнам биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. Француз колонизаторлорунун Түндүк Вьетнамга басып кириши
2. 1884-1885-жж. Кытай менен Франциянын согушу жана Вьетнамдын Франция тарабынан толук басып алынышы
3. Француздук колониалдык үстөмдүктүн алгачкы баскычтары
4. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында француз колонизаторлоруна каршы вьетнам элинин күрөшү
5. Вьетнам Биринчи дүйнөлүк согуш жылдарында

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Колониалдык эзүүнүн жергиликтүү элдин чарбачылыгына тийгизген таасири
2. Сайгон шаарындагы Франция менен Вьетнам мамлекеттеринин келишиминин мааниси
3. Вьетнам Франциянын агрардык-сырелук базасы
4. XIX кылымдын 80-90-жж. француздарга каршы вьетнам элинин күрөшү
5. XX к. башында Вьетнамдагы улуттук-боштондук кыймыл
6. Вьетнамда автономиялык режимдин орношу

Адабияттар:

1. Дементьева Ю.П. Колониальная политика Франции в Китае и Индокитае.-М.,1958
2. Шилтов А.П., Мордвинова А.Ф. Национально-освободительное движение во Вьетнаме (1858-1945).-М.,1958
3. Мин Чань. Краткий очерк истоии Вьетнама.-Т.1-3.-М.,1959-1960
4. Чан Ван Зяу. Борьба против агрессии.-М.,1957
5. Жан Шено. Очерк истории вьетнамского народа.-М.,1957
6. История стран Азии и Африки в новое время: Уч.для вузов по спец. “История”.-Ч.1-2.-М.,1989

Семинар №25

Тема: Афганистан XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында

Семинардын планы:

1. Афганистандагы Якубхандын бийлиги
2. Түндүк Афганистандагы Абдуррахман башында турган “ыйык согуштун” башталышы
3. Афганистанда эмир Хабибулланын бийлиги.

4. “Жаш афгандар” кыймылы

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1878-1881-жж. экинчи Англия менен Афганистандын согушу
2. 1879-ж. 26-майында түзүлгөн келшим. Афганистандын көз карандысыздыгынын жоюлушу
3. Эмир Абдурахмандын ички жана тышкы саясаты
4. Афганистан XX кылымдын башында

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. Англиянын 1873-ж. Афганистанга жасаган жортуулу
2. Афганистандын Англияга капитуляцияланышы
3. Афганистандагы 1880-ж. боштондук кыймылы
4. XX кылымдын башында Афганистандын экономикасы
5. Эмир Хабибулланын Афганистандагы бийлиги
6. “Жаш афгандар” кыймылы: уюштурулушу, максаты жана ишмердүүлүгү

Адабияттар:

1. Халфин Н.А. Провал Британской агрессии в Афганистане.-М.,1959
2. Осильдиев Д.Я. Очерк борьбы афганского народа за национальную независимость и внутренние реформы (1900-1914).-М.,1967
3. Массон В.М., Рамодин В.А. История Афганистана.-М.,1965
4. Риштия С.К. Афганистан в XIX в.-М.,1958
5. История стран Азии и Африки в новое время: Уч.для вузов по спец. “История”.-Ч.1-2.-М.,1989

Семинар №26

Тема: Египет XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында

Семинардын планы:

1. XX кылымдын акыркы чейрегинде Англиянын аскерлеринин Египетке каршы агрессиясы
2. Суэц каналынын статусу жөнүндөгү конвенция
3. 1883-ж. Египетте кабыл алынган чектелген мыйзам. Хедивтин Улуу Британияга толугу менен баш ийиши
4. Окупацияны токтотуу боюнча Египеттеги саясий-боштондук кыймыл

Контролдүк иштердин жана рефераттардын темасы:

1. 1879-1882-жж. улуттук боштондук кыймыл
2. 1882-ж. Англиянын Египетти толук басып алышы
3. Египеттин экономикасы окупация мезгилинде
4. Окупацияга каршы улуттук- боштондук кыймылдар
5. Мустафа Камил тарабынан уюштурулган партиянын ишмердүүлүгү

Студенттердин өз алдынча иштөө темасы:

1. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Египеттеги абсолюттук монархиянын шарттары жана коомдук жашоонун начарлашы
2. XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында ватанисттердин европалык капиталисттерге жана түрк, египет феодалдарынын аристократиялык тобуна каршы чыгышы
3. 1882-ж. Египетте кабыл алынган Конституция: негизги мазмуну
4. XIX кылымдын аягында Египет Осмон империясынын бир бөлүгү катары саналышы
5. Хедив жана анын ишмердүүлүгү
6. XX кылымдын башында египеттеги саясий жана улуттук-боштондук кыймыл

Адабияттар:

1. Иванов Н.А. аграрная политика Мухаммеда Али //Очерки по истории арабских стран.-М.,1959
2. Еремеев Т.В. Заключительный этап египетского кризиса 1831-1833 гг. и великие державы //Ученые записи по новой и новейшей истории Ин-та истории АН СССР.-Вып.2.-1956
3. Голдобина А.М.Из истории установления английского протектората над Египтом в 1914 г.//Ученые записи ЛГУ.-№282-1959
4. Нерсесов Г.А. К истории британской интервенции в Египте в 1882 г. //проблемы истории Африки.- М.,1966

5. Фридман Л.А. Капиталистическое развитие ипта (1882-1839).-М.,1963
6. Фридман Л.А. Суэцкий канал.-М.,1957
7. История стран Азии и Африки в новое время: Уч.для вузов по спец. “История”.-Ч.1-2.-М.,1989

7. БИЛИМ БЕРҮҮ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

7.1.Курс боюнча билимдерди баалоо каражаттарынын паспорту

6 семестр

к/ №	Курсту өздөштүрүү билимдерин текшерүү (тема, бөлүмдөр боюнча)	Баалоо каражатынын түрлөрү (лекция, семинар,СӨИ)
1 модуль		
1	Жаңы мезгилдин башталышы. Каптиализмдин түзүлүшү XVII к. Англиядагы буржуазиялык революция	Дискуссия, презентация, “Дарак методу”, реферат
2	Англия 1660-1788-жж.	Слайддарды презентациялоо, топтук иштер,
3	АКШ. Биринчи америкалык революция	Топтук иштерди презентациялоо, “Кластер” методу, “Концептуалдык карта” методу, доклад
4	Улуу Француз революциясы	“Эмне үчүн техникасы” методу, реферат, “Эки бөлүктүү күндөлүк” методу
5	Наполеон Бонапарттын империясынын жаралышы жана кулашы	Реферат, “Инсерт” методу, “Кластер” методу,
6	Агартуучулук мезгили- индустриалдык коомдун калыптануу баскычы	«Тең-теңине» методу, "Т-схема". Дебат
7	Европа 1815-1847-жж.	“Балык” методу, “Убактылуу чынжырча” Тест
8	Япония XVII-XIX к. Ортосунда	Реферат, доклад, “Вендин диаграммасы”методу
9	Цин империясы. Кытайдын саясий жана социалдык-экономикалык өнүгүшү (XVII-XVIII кк.)	“Убактылуу чынжырча” методу, топтук презентация
10	Дыйкандар согушу жана Тайпиндердин мамлекетинин түзүлүшү.	“Концептуалдык карта” методу, “Инсерт” методу, реферат
11	Жаңы доордогу Корея	Топтук иштер, “класстер”, “концептуалдык карта” методу
12	XV-XIX к. Индокытай малекеттери	“Инсерт”, рефераттарды талкуулоо
2 модуль		
13	Индонезия жаңы доордо	“Вендин диаграммасы”, “Эмне үчүн техникасы”, топтордогу иш
14	Монголия манчжур бийлигин астында (XVII-XIX кк.)	“Зигзаг” методу, топтук иштер

15	Каджарлардын бийлигинин орношу жана Иранга европалык мамлекеттердин экспанциясы	“Инсерт” методу, доклад, презентация
16	XVII к. экинчи жарымы XVIII к. биринчи жарымындагы Индия	Топтук иштер, презентация, “Интервью” методу
17	XVIII к. экинчи жарымында Индияны британдыктардын басып алуусунун башталышы	“Балык” методу”, “Убактылуу чынжырча”, реферат
18	Осмон империясы XVII-XIX кылымдарда	“Вендин” диаграммасы”, доклад, топтордун презентациясы
19	Борбордук Азия XV – XVIII кк. Мамлекеттик-саясий өнүгүүсү	Коллоквиум, реферат
20	1848-1849-жж. Европадагы революциялар	“Дарак” методу, “Эмне үчүн” техникасы
21	АКШ: XIX к. экинчи жарымындагы социалдык- экономикалык өнүгүшү жана Жарандык согуш (1861-1865-жж.)	Коллоквиум, реферат, топтук презентациялар
22	Латын Америкасында көз каранды эмес мамлекеттердин пайда болушу	Тегерек стол: маселелерди баяндоо, талдоо жана анализ жасоо, “Кластер” методу
23	Германиянын биригиши	“Эмне үчүн” техникасы, “Концептуалдык карта” методу, топтук иштер
24	Италиянын биригиши	“Инсерт”, “Концептуалдык карта методдору, реферат
25	Франциядагы экинчи империя	“Эмне үчүн” техникасы, “Концептуалдык карта” методу, топтор менен иштөө
26	Австрия империясы XIX к. экинчи жарымында	“Кластер” методу, презентация Доклад, “Концептуалдык карта” методу

7-семестр

7.2.Курс боюнча билимдерди баалоо каражаттарынын паспорту

к/ №	Курсу өздөштүрүү билимдерин текшерүү (тема, бөлүмдөр боюнча)	Баалоо каражатынын түрлөрү (лекция, семинар,СӨИ)
1 модуль		
1	XIX кылымдын акыркы чейрегиндеги Цин империясы	Дискуссия, презентация, “Дарак методу”, Реферат
2	Азиянын ойгонуш доорундагы Кытай	Слайддарды презентациялоо, топтук иштер,
3	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Япония	Топтук иштерди презентациялоо, “Кластер” методу, “Концептуалдык карта” методу, доклад

4	XX кылымдын башындагы Индия 1905-1908-жылдагы революциялык жогорулоолор	“Эмне үчүн техникасы” методу, реферат, “Эки бөлүктүү күндөлүк” методу
5	Англиялык колонизаторлорго каршы Афганистан элинин күрөшү	Реферат, “Инсерт” методу, “Кластер” методу,
6	1905-1911-жылдардагы Иран революциясы	«Тең-теңине» методу, "Т-схема". Дебат
7	XIX кылымдын аягындагы Осмон империясы. Жаш түрктөрдүн революциясы	“Балык” методу, “Убактылуу чынжырча” Тест
8	Тема №8. Орто Азия XIX к. аягы XX к. Башталышында	Реферат, “Инсерт” методу, “Кластер” методу,
9	Франция менен Пруссиянын согушу жана 1871-жылдагы Париж коммунасы	“Убактылуу чынжырча” методу, топтук презентация
10	XIX кылымдагы европалык индустриалык цивилизация: “классикалык капитализм” доору	“Концептуалдык карта” методу, “Инсерт” методу, реферат
11	XIX кылымдагы адам дүйнөсү: илимдин жана техниканын өнүгүшү	“Зигзаг” методу, топтук иштер
12	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Англиядагы империализмдин өзгөчөлүктөрү	Топтук иштер, презентация, “Интервью” методу “Эмне үчүн” техникасы, “Концептуалдык карта” методу, топтук иштер
2 модуль		
13	АКШ: индустриалдык коомго жана “прогрессивдүү эрага”	“Балык” методу”, “Убактылуу чынжырча”, реферат
14	XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башындагы Франция	“Вендин” диаграммасы”, доклад, топтордун презентациясы
15	Империализм доорундагы Батыш Европанын чакан өлкөлөрү	Доклад, топтук иштер
16	Германия империясы XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында	“Дарак” методу, “Эмне үчүн” техникасы
17	Италия тарыхында Риссординто доорунун аякташы	Коллоквиум, реферат, топтук презентациялар
18	Австро-Венгрия империясы империализм мезгилинде	Тегерек стол: маселелерди баяндоо, талдоо жана анализ жасоо, “Кластер” методу
19	XIX – XX кылымдардын тогошуусундагы эл аралык мамилелер	“Инсерт”, “Концептуалдык карта методдору, реферат
20	Биринчи дүйнөлүк согуш (1914-1918-жж.)	“Эмне үчүн” техникасы, “Концептуалдык карта” методу, топтор менен иштөө
21	Монголия XIX кылымдын 70-жылдарынан –XX кылымдын биринчи жарымына чейин	“Кластер” методу, презентация
22	Корея XIX кылымдын экинчи жарымы –XX кылымдын башында	Доклад, “Концептуалдык карта” методу

23	Вьетнам XIX кылымдын экинчи жарымы – XX кылымдын башында	“Вендин диаграммасы” методу, топтук иштер
24	Афганистан XIX кылымдын экинчи жарымы – XX кылымдын башында	“Концептуалдык карта” методу, реферат
25	Египет XIX кылымдын экинчи жарымы – XX кылымдын башында	“Убактылуу чынжырча” методу, Слайдарды презентациялоо

7. ЖЕТИШҮҮНҮ КҮНДӨЛҮК ТЕКШЕРҮҮНҮН, АРАДАГЫ АТТЕСТАЦИЯНЫН ЖАНА ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНДА ИШКЕ АШЫРЫЛУУЧУ КОМПЕТЕНЦИЯЛАРДЫН БААЛООЧУ КАРАЖАТТАРЫ

550400 – социалдык-экономикалык берүү багытынын ЖКББ МББСнын талаптарына ылайык студенттердин жекече жетишүүсүнүн дисциплина боюнча мерчемделген окутуунун натыйжаларына ылайыктыгын аттестациялоо үчүн баалоочу каражаттардын себили түзүлгөн (1-тиркеме). Ага 1-2-модулдун (арадагы аттестациянын, зачеттун) суроолору, ошол суроолор боюнча түзүлгөн модулдун жана зачеттун тесттери кирет.

8. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫ БОЮНЧА ТЕКШЕРҮҮЧҮ-БААЛООЧУ ИШМЕРДҮҮЛҮКТҮ УЮШТУРУУ

8.2. Көзөмөлдөөнүн тариздери

Студент-бакалаврдын билимдерин, жөндөмдөрүн, кесипке ээ болуу даярдыгын көзөмөлдөө модулдук-рейтингдик система аркылуу окуу семестринде эки модуль кабыл алуу ишмердүүлүгүндө жүргүзүлөт.

Күндөлүк көзөмөлдөөгө (Учурдагы рейтингдик көзөмөл): лекцияларга катышуу жоопкерчилиги жана лекциялардагы интерактивдүү, эксперттик иштер, семинарга катышуусу, семинардагы жигердүүлүгү, өз алдынча иштер боюнча берилген суроолорго жооп берүү, аңгемелешүү, берилген практикалык тапшырмаларды аткаруу. Ишмердүүлүк дээрлик (*окутуучу-студент жана окутуучу-студент-студент*) схемасы аркылуу аткарылат.

Аралык көзөмөлдөөгө (Модулдук рейтингдик көзөмөл): Бөлүмдүн бүтүшү менен өз алдынча контролдук иштерди аткаруу, биринчи жана экинчи модулдарды тапшыруу жыйынтыктары кирет.

Студенттердин өз алдынча ишине көзөмөл: Студенттердин өз алдынча аткаруу үчүн берилген тапшырманы аткаруусу жана аны коргоосунун бааланышынын жыйынтыктары менен чыгарылат.

9. СТУДЕНТТЕРДИН ОКУУДАГЫ ЖЕТИШКЕНДИКТЕРИН БААЛОО

Демек, студенттердин билимин, билгичтигин жана көндүмдөрүн көзөмөлдөөнүн аралыктык жана күндөлүктүк болуп жүргүзүлүшү, аларга алган билимдерин системага келтирүүгө, билгичтигин бекемдөөгө, туруктуу көндүмдөрдү калыптандырууга жана тартиптин сакталышына жардам берүү менен алардын билимдерин төмөндөгүдөй критерийлерде баалоого мүмкүндүк түзөт.

Студенттердин окуудагы жетишкендиктерин баалоо төмөнкүдөй болуп бөлүнөт:

- Күндөлүк көзөмөлдөө боюнча баалоо (сабактарда суроо берүү, контролдук иштер, презентациялар, семинардык сабактардагы активдүүлүгүн баалоо ж.б.);
- Аралык көзөмөлдөө боюнча баалоо (күндөлүк көзөмөлдөөнүн жыйынтыгын чыгаруу жана аралык көзөмөлдөөнү жүргүзүү: оозеки же жазуу түрүндөгү тапшырмалар, тесттик тапшырмалар);
- Студенттин өз алдынча иштерин көзөмөлдөө боюнча баалоо (рефераттар, эсселер, изилдөө иштери, презентациялар, буклеттер ж.б.).

5.1. Студенттердин билимин, билгичтигин жана көндүмдөрүн көзөмөлдөөнүн критерийлери (УРК) (ар бир модуль сайын)

4-жадыбал

№	Алган билиминин критерийлери	Күндөлүк көзөмөлдөөнүн баллы (критерийлер боюнча)	Күндөлүк көзөмөлдөөнүн жыйынтык баллы
---	------------------------------	---	---------------------------------------

1	Маалыматтарды так билүүсү		
	Маалыматты так билет	4	1-4
	Маалыматты негизинен так билет	3	
	Маалыматты анча так эмес билет	2	
	Маалымат так эмес	1	
2	Маалыматтарды талдоого ала билүүсү		
	Маалыматты жакшы түшүнгөнүн көрсөттү	4	1-4
	Маалыматты анча жакшы түшүнбөгөнүн көрсөттү	3	
	Маалыматты минималдуу гана түшүнгөнүн көрсөттү	2	
	Маалыматты жеткиликтүү деңгээлде түшүнбөгөнүн көрсөттү	1	
3	Терминдерди билүүсү		
	Терминдерди толугу менен туура колдонот	4	1-4
	Терминдердин көпчүлүгүн туура колдонот	3	
	Терминдерди минималдуу гана туура колдонот	2	
	Терминдерди туура эмес колдонот	1	
4	Студенттин активдүүлүгү		
	Семинардык сабактарга активдүү катышуусу	1	1-4
	Сабакка келүүсү	1	
	Чыгармачылык менен ой жүгүртүүсү	1	
	Өз алдынча иштердин убагында аткарылышы	1	
	Жыйынтык	18-30	18-30

5-жадыбал. Студенттин билимин модудук рейтингдик көзөмөл аркылуу баалоо (ар бир модуль сайын)

Студенттин тапшырманы аткаруудагы балдар		Тапшырманын аткарылыш деңгээлине коюлуучу талаптар
Упайлар менен	Салттуу шкалада	
30-28	5 – «эң жакшы»	Берилген тапшырманы аткарган шартта, программалык материалды толук билүүсү, мурда окуган маалыматтарды системага келтире алуусу
27-23	4 – «жакшы»	Студент маалыматтарды өздөштүргөн, негизги түшүнүктөрдү жана терминдерди билет, бирок бир аз ката кетирген болсо.
22-18	3 – «орто»	Студент маалыматтардын негизин түшүнөт, бирок көпчүлүк суроолорду так эмес белгилейт.
18ден төмөн	2 – «жаман»	Негизги суроолорду түшүнбөйт, принципиалдуу каталар кетирилген.

6-жадыбал. Студенттин өз алдынча иштерине көзөмөл жүргүзүү аркылуу баалоо (ар бир модуль сайын)

Студенттин жазуу иштеринин (өз алдынча ишинин) баасы		Жазуу иштеринин (өз алдынча иштин) аткарылыш деңгээлине коюлуучу талаптар
Упайлар менен	Салттуу шкалада	
36-40	5 – «эң жакшы»	«Эң жакшы деген» баа студентке, эгер ал аткарган жазуу ишинин актуалдуулугу каралса, коюлган маселе боюнча ар түрдүү көз караштарга кыскача анализ берилсе жана өзүнүн көз карашын аргументтүү далилдей алса, так жана

		даана корутундуларды чыгара алса, тема толугу менен ачылса, кошумча суроолорго толук жооп берсе коюлат.
30-36	4 – «жакшы»	«Жакшы» деген баа студентке, эгер ал аткарган жазуу ишинин мазмуну темага негизинен жооп берсе, мазмуну негизинен жеткиликтүү болсо, темадан четтөөлөр анча маанилүү болбосо, материалды баяндоодо так эместик байкалса, өзүнүн көз караштарында логикалык ыраттуулуктун болбошу, жазуу ишин коргоо убагында кошумча суроолорго толук жооп бере албаса коюлат.
24-30	3 – «орто»	«Орто» деген баа студентке, эгер ал аткарган жазуу ишинин мазмунунда темадан өтө олуттуу четтөө болсо, мазмуну негизинен жеткиликтүү, бирок айрым фактылык так эместиктер кездешсе, ырааттуу баяндоонун бузулуусуна жол берилсе, аргументтүү жыйынтык чыгара албаса, жазуу ишин коргоо учурунда так жана толук жооп бере албаса коюлат.
0-23	2 – «жаман»	«Жаман» деген баа студентке, эгер ал аткарган жазуу ишинин мазмуну темага ылайык келбесе, көптөгөн фактылык так эместиктер кездешсе, ыраатсыз баяндалса, коюлган проблеманы түшүнбөсө коюлат.

НМУда студенттердин билимин баалоодо 100 баллдык баалоо системасы колдонулат жана баалоонун жыйынтыктары модулдун жыйынтыктары катары AVN маалыматтык системасына киргизилет. AVN маалыматтык системасында биринчи жана экинчи модулдун жыйынтыктары кошулуп эсептелинген соң, кайрадан экиге бөлүнүп автоматтык түрдө жыйынтык балл келип чыгат. Төмөнкү таблицанда студентер топтой турган баллдардын минималдуу жана максималдуу маанилери келтирилген.

Гекшерүүнүн түрү	Минималдуу балл	Максималдуу балл
УЖТ	18	30
СЖӨИТ	24	40
МТ	18	30
Жыйынтыгы	60	100

9. КАЛТЫРЫЛГАН САБАКТАРДЫ КАЙРА ТАПШЫРУУНУН ТҮРЛӨРҮ ЖАНА ФОРМАЛАРЫ

Студент аудиториялык сабактарга катышпаган учурда (дарска же практикалык сабакка), ал ошол аудиториялык иштин (дарстын же практикалык сабактын) программасын жана мазмунун өз алдынча өздөштүрүп, жумушчу дептерине өзү калтырган дарстын конспектин жазып окутуучуга көрсөтөт, ошондой эле жумушчу дептерине өзү калтырган практикалык сабактын суроолоруна окуу-усулдук, илимий адабияттардан жоопторду таап жазып, аны окутуучуга оозеки тапшырат, өзү калтырган тема боюнча СӨИ (студенттин өз алдынча ишин) аткарып, аны окутуучунун астында коргойт. Эгер модулга же зачетко чейин ушул иштерди аткарбаса, студент модулдук текшерүүгө жана зачетко киргизилбейт.

10. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ-УСУЛДУК ЖАНА МААЛЫМАТТЫК КАМСЫЗДООСУ

Адабияттар:

1. Наринский М.М. К вопросу об общем кризисе капитализма//Новая и новейшая история. 1989. № 3
2. Актуальные проблемы новейшей истории. М., 1991
3. Бердяев Н.А. Истоки и смысл русского коммунизма. М., 1990
4. Фромм Э. Бегство от свободы. М., 1990
5. Яспер К. Смысл и назначение истории. М., 1991
6. Хрестоматия по новейшей истории стран Европы и Америки. Выпуск второй: Истоки и сущность тоталитаризма. Бишкек 1992
7. Зарубежная немарксистская историография. Критический анализ. М., 1989
8. История и сталинизм. М., 1991
9. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. М., 1992

10. Сравнительное изучение цивилизации. Хрестоматия. М., 1999
11. Язьков Е.Ф. История стран Европы и Америки в новейшее время. М., 1998
12. История фашизма в Западной Европе. М., 1978
13. Малые страны Западной Европы. М., 1984
14. История новейшего времени стран Европы и Америки. 1918-1945. М., 1989

11. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН МАТЕРИАЛДЫК-ТЕХНИКАЛЫК КАМСЫЗДООСУ
 Окуу аудиториясы, компьютердик класс, такта, маркер, бор ж.б.каражаттар.

ТЕСТТЕР

1. Англиядагы буржуазиялык революция канчанчы жылы болгон?
 а) 1640 б) 1648 в) 1680 г) 1690.
2. Англиядагы буржуазиялык революциянын алдында ким башкарып турган?
 а) Карл I б) Кромвель в) Карл II г) Айртон.
3. Англиядагы граждандык согуш канчанчы жылы болгон?
 а) 1642-1647 б) 1649-1652 в) 1648-1649 г) 1650-1655.
4. Англиядагы экинчи граждандык согуш канчанчы жылы башталган?
 а) 1648 б) 1649 в) 1670 г) 1680.
5. Англиянын протектораты ким болгон?
 а) Кромвель б) Карл II в) Лильберн г) Гездрик.
6. Вильгельм Оранский канчанчы жылы Англиянын тагына отурган?
 а) 1688 б) 1695 в) 1670 г) 1675.
7. АКШнын биринчи президенти:
 а) Вашингтон б) С. Адамс в) Ж. Буш г) Линкольн
8. Людовик XIV канчанчы жылы Франциянын тагына отурган?
 а) 1643 б) 1660 в) 1640 г) 1630.
9. 1715-1774 жж. Франциянын тагына ким отурган?
 а) Людовик XV б) Людовик XVI в) Мазарини г) Наполеон.
10. Француз агартуучуларынын ичинен бийликти белгилөө теориясынын автору ким?
 а) Монтаскье б) Вольтер в) Дидро г) Руссо.
11. 1701-жылдагы биткел Европалык согуш Испаниянын тактысына кимдин келиши менен башталган?
 а) Филипп V б) Леопольдан I в) Карл II г) Карл I.
12. Португалияда мануфактураны негиздеген адам:
 а) Помпала б) Жуан де Барганса в) Жозе г) Бенито Фейхо.
13. Европадагы алгачкылардан болуп Неаполитан университетине саясий-экономика кафедрасын ачкан адам:
 а) Антонино Дженовези б) Вольтер в) Дидро г) Вико.
14. Германия жауы доордун башында канча княздыкка бөлүнүп турган?
 а) 300 б) 100 в) 250 г) 100
15. 1710-жылы Германиянын кайсы шаарында королдук Фарфор мануфактурасы ачылган?
 а) Мейсен б) Шенберг в) Ганновер г) Мекленбург
16. Фридрих III кайсы жылы Пруссиянын королу болгон?
 а) 1701 б) 1710 в) 1715 г) 1705.
17. АКШнын кез карандысыздык декларациясы канчанчы жылы кабыл алынган?
 а) 1776 б) 1786 в) 1772 г) 1773.
18. АКШнын кез карандысыздык декларациясынын автору ким?
 а) Джефферсон б) Вашингтон в) Генри г) Адамс.
19. Латын Америкасында жауы доордун башталышында жер ээлеген канча тир болгон?
 а) 3 б) 4 в) 2 г) 5.
20. Англияда «Дженни» машинасын ким ойлоп тапкан?
 а) Харгривс б) Уатт в) Аркрайт г) Кромптона.
21. Балкан жарым аралындагы элдер кайсы империянын ээлисінде жаткан?
 а) Осмон б) Россия в) Австрия г) Англия.
22. Францияда канча сословие орун алган?
 а) 3 б) 6 в) 4 г) 8.
23. Европадагы эу чоу университет кайсы елкеде жайгашкан?
 а) Германия б) Англия в) Франция г) Италия.
24. Улуу Француз революциясы канчанчы жылы башталган?

- а) 1789 б) 1785 в) 1794 г) 1768.
25. Париж коммунасы кайсы жылы тїзїлген?
а) 1792 б) 1791 в) 1796 г) 1784.
26. Франция 1792-жылдын кайсы айында республика болуп жарыяланган?
а) сентябрь б) октябрь в) ноябрь г) март.
27. Наполеон канчанчы жылы биринчи консул болуп дайындалган?
а) 1799 б) 1800 в) 1810 г) 1812.
28. Вена Конгресси канчанчы жылы болгон?
а) 1814-1815 б) 1816-1817 в) 1819-1820 г) 1830-1831.
29. Ыйык союз канчанчы жылы тїзїлген?
а) 1815 б) 1820 в) 1831 г) 1890.
30. АКШда демократиялык партия канчанчы жылы тїзїлген?
а) 1828 б) 1830 в) 1844 г) 1861.
31. 1860-жылы АКШда ким президент болуп шайланган?
а) Линкольн б) Вашингтон в) Э. Жексон г) Джефферсон.
32. АКШда демократиялык партиянын негиздесї ким?
а) Э. Джексон б) Линкольн в) Ноке Пелн г) Вашингтон.
33. АКШда граждандык согуш канчанчы жылдары болгон?
а) 1861-1865 б) 1874-1878 в) 1872-1874 г) 1810-1814.
34. Генераторду кайсы инженер ойлоп тапкан?
а) Эдисон б) Белл в) Идс г) Максима.
35. Нью-Йорк шаарында Эркиндик статуясы канчанчы жылы ачылган?
а) 1886 б) 1890 в) 1830 г) 1844.
36. Бразилия кайсы мамлекеттин колониясы болгон?
а) Португалия б) Англия в) Испания г) Франция.
37. Тїштїк Америкада антиколониялык революция канчанчы жылы башталган?
а) 1810 б) 1840 в) 1812 г) 1821.
38. Мексика канчанчы жылы кез карандысыз мамлекет болгон?
а) 1821 б) 1824 в) 1830 г) 1841.
39. Улуу Колумбия мамлекетинин президенти болуп ким шайланган?
а) Симон Боливар б) Моралес в) Хосе де Сукре г) Хиггинс.
40. 1878-жылы Тїштїк Америкада социалисттик партия кайсы елкеде тїзїлген?
а) Мексика б) Чили в) Бразилия г) Боливия.
41. 1848-1849-жылдардагы Германиядагы революциянын максаты эмне болгон?
а) феодалдык бытырандылыкты жоюу б) бажыканаларды жоюу в) абсолютизмди жоюу г) налогду азайтуу.
42. «Жаш Италия» патриоттук уюмунун жетекчиси:
а) Джузеппе Гарибальди б) Мардзини в) Гальдони г) Леопольд.
43. 1848-1849-жылдардагы Австриядагы революцияны басууга Франц Иосиф кайсы елкенен жардам сураган?
а) Россия б) Германия в) Англия г) Италия.
44. Франк-Прусс согушу канчанчы жылы башталган?
а) 1880 б) 1875 в) 1886 г) 1890.
45. Ічїнчї Республиканын конституциясы канчанчы жылы Францияда кабыл алынган?
а) 1875 б) 1879 в) 1868 г) 1869.
46. Франциянын биринчи президенти ким болгон?
а) Мак-Моган б) Грюшо в) Фавр г) Гамбетта.
47. Эйфель мунарасы канчанчы жылы курулган?
а) 1789 б) 1799 в) 1767 г) 1885.
48. Канчанчы жылы Франция менен Россия Үчтүктөр союзуна каршы келишим түзгөн?
а) 1891-1893 б) 1896-1898 в) 1898-1900 г) 1830-1831.

Кыскартуулар жана белгилөөлөр

МББС – Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКББ – жогорку кесиптик билим берүү;

НББП – негизги билим берүү программасы;

ОУБ–окуу-усулдук бирикме;

НББП ОСМ – негизги билим берүү программасынын окуу сабактарынын мерчеми;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

ИК – инструменталдык компетенциялар;

СИЖМК– социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар.

ЖКК– жалпы кесиптик компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

Кыскартуулар жана белгилөөлөр

МББС – Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКББ – жогорку кесиптик билим берүү;

НББП – негизги билим берүү программасы;

ОУБ–окуу-усулдук бирикме;

НББП ОСМ – негизги билим берүү программасынын окуу сабактарынын мерчеми;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

ИК – инструменталдык компетенциялар;

СИЖМК– социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар.

ЖКК– жалпы кесиптик компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

Негизги булактар (НМУнун китепканасында бар):

	Автордун аты-жөнү	Окуу куралдын аты	Чыккан жылы, басмасы	Канча экземпляр бар
				Китепкана да
Негизги адабият				
1	Н.А.Машкин.	История древнего Рима.	М.,1952.	2
	Под.ред. И.М. Дьяконова, В.Д.Нероной, И.С. Свинцицкий.-М.,1989	История древнего мира. Расцвет древних обществ	М.,1989.	2
2	Казимеж Куманецкий.	История культуры древней Греции и Рима.	М.,1990.	2
3	Л.Винничук.	Люди, нравы, обычаи древней Греции и Рима-	М.,1988.	2
4	Роберт Грейвс.	Мифы древней Греции.	М.,1992.	1
5	Под ред. Авдиева.	История древней Греции.	М.,1972.	1
6	В.Б.Миронов.	История русской и мировой культуры. Древний Рим.	М., 2007.	1

